ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర హైకోర్టులో..

రిట్ పిటిషన్ (పిల్) నెంబరు 128 ఆఫ్ 2020

శ్రీమతి దీనవాహి లక్ష్మీ కామేశ్వరి మరియు
శ్రీ కె.సర్వభూమరావు విశ్రాంత జిల్లా
మరియు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి
ఆర్/ఓ ప్లాట్ నెం.504, నిఖిల్ ఇంద్రప్రస్థం
ఎరీనా డ్రైవ్ పక్కన, కుంచనపల్లి రోడ్డు
అమరావతి-522 501

..... అర్జీదారు

వర్సెస్.

$

1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం,
దాని ప్రధాన కార్యదర్శి ద్వారా,
సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి

2. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం
దాని ప్రిన్సిపల్ సెక్రెటరీ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు.
ఆర్థిక శాఖ

సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి

అమరావతి..

.. ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 11.08.2020

* గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

మరియు

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ లలితా కన్నెగంటి

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు కావచ్చు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చు?

2. తీర్పు కాపీలను చట్టానికి మార్క్ చేయవచ్చా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్

3. వారి లేడీషిప్/ లార్డ్షిప్ జాతరను చూడాలనుకుంటే తీర్పు కాపీ?

* గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

మరియు

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ లలితా కన్నెగంటి

+ రిట్ పిటిషన్ (పిల్) నెం.128 ఆఫ్ 2020

% తేది 11.08.2020

#

శ్రీమతి దీనవాహి లక్ష్మీ కామేశ్వరి మరియు

శ్రీ కె.సర్వభూమరావు విశ్రాంత జిల్లా

మరియు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి

ఆర్/ఓ ఫ్లాట్ నెం.504, నిఖిల్ ఇంద్రప్రస్థం

ఎరీనా డ్రైవ్ పక్కన, కుంచనపల్లి రోడ్డు

అమరావతి-522 501 .. అర్జీదారు

వర్సెస్.

$

1. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి ద్వారా,

సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి

2. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం

దాని ప్రిన్సిపల్ సెక్రెటరీ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు.

ఆర్థిక శాఖ

సెక్రటేరియట్, వెలగపూడి

అమరావతి.. .. ప్రతివాదులు

! పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ నౌమే సూరపరాజ్ కర్లపాలెం

↑ ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది : లెర్న్ గవర్న్మెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ ఫైనాన్స్ ప్లానింగ్

<జీఐఎస్టీ:

> హెడ్ నోట్:

? రిఫర్ చేసిన కేసులు

1. (1984) 3 SCC 161
2. (1982) 2 SCR 365
3. (1995) ఐ.ఎల్.జె 622 ఎస్.సి.
4. (1994) 1 SCR 857
5. 1996 CRILJ 3983
6. (2003) 12 SCC 293
7. (1971) 2SCC 330
8. (1976) ఐఐఎల్ జె 377 ఎస్ సి
9. ఐఎల్ఆర్ 1967 పుంజ్ & హర్ 278

10. 1983 ఏఐఆర్ 130
11. సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు.1677-1678 ఆఫ్ 2020 తేది 18.02.2020
12. (2013) 12 SCC 210
13. (2006) 7 SCC 651
14. సివిల్ అప్పీల్ నెం.6156 ఆఫ్ 2013 తేది 07.08.2020
15. W.P.No.2630 ఆఫ్ 2014 తేది 16.02.2016
16. 27.11.2015 నాటి 2014 యొక్క W.P.నెం.352
17. AIR 1971 SC 530 18. ఏఐఆర్ 1985 ఎస్సీ 553 19. ఏఐఆర్ 1985 ఎస్సీ 356
20. ఏఐఆర్ 1961 ఎస్సీ 298
21. ఏఐఆర్ 1968 ఎస్సీ 1053
22. ఏఐఆర్ 1960 ఎస్సీ 932 23. ఏఐఆర్ 1978 ఎస్సీ 597
24. ఏఐఆర్ 1986 ఎస్సీ 180
25. (1991) ఐ.ఎల్.జె 395 ఎస్.సి.
26. AIR 1999 SC 1416
27. (2013) 3 మహ్.ఎల్.జె 126
28. W.P.నెం.3208 ఆఫ్ 2011 తేది 08.12.2014
29. 1993 (o) MPLJ 663
30. 1979 MPLJ 379

31. (2001) 3 ఐఎల్ఆర్ 387
32. ఏఐఆర్ 1956 ఎస్సీ 479
33. ఏఐఆర్ 1955 ఎస్సీ 25
34. 1955 (1) దక్షిణ మధ్య రైల్వే 599
35. ఏఐఆర్ 1959 ఎస్సీ 149
36. ఏఐఆర్ 1967 ఎస్సీ 52
37. AIR 1982 SC 33
38. ఏఐఆర్ 2003 ఎస్సీ 250
39. ఏఐఆర్ 2013 ఎస్సీ 565
40. (2017) 1 SCC 148
41. ఏఐఆర్ 1962 ఎస్సీ 1139
42. (1987) 2 SCC 469
43. ఏఐఆర్ 1980 ఎస్సీ 1622
44. (1994) 2 SCC 240
45. 2014 (8) SCC 894

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

మరియు

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ లలితా కన్నెగంటి

రిట్ పిటిషన్ (పిల్) నెం.128 ఆఫ్ 2020

క్రమం:(గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి ప్రకారం)

పిటిషనర్ - శ్రీమతి దినవాహి లక్ష్మీ కామేశ్వరి, పెన్షనర్ అయిన రిటైర్డ్ జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు, అన్ని పిఎస్యులు / ప్రభుత్వ ఎయిడెడ్ సంస్థలు / సంస్థలు / విశ్వవిద్యాలయాలలో పనిచేస్తున్న మరియు విశ్రాంత ఉద్యోగులతో సహా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరికీ జీతం / వేతనం / పారితోషికం / గౌరవ వేతనాన్ని వాయిదా వేయడంలో ప్రతివాద అధికారుల చర్యను ప్రకటిస్తూ మాండమస్ రిట్ను దాఖలు చేశారు. గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలు/ పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అంటే నగర పంచాయతీలు/ మున్సిపాలిటీలు/ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో పనిచేసే వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ, పోలీసు శాఖ, పారిశుద్ధ్య కార్మికుల జీతభత్యాలు/ వేతనం/ వేతనం/ గౌరవ వేతనం మినహా సొసైటీలు/ స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థలు తమ జీతం/ వేతనం/ గౌరవ వేతనం/ గౌరవ వేతనానికి సంబంధించి మార్చి, ఏప్రిల్ 2 నెలల్లో చెల్లించాల్సిన వేతనాన్ని వాయిదా వేయడానికి జీవో ఎంఎస్ నెం.26, 37 కింద ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ ద్వారా పేర్కొంటాయి. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 ప్రకారం ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించకుండా, ప్రస్తుతానికి అమల్లో ఉన్న ఏ శాసనం నుంచి ఎటువంటి అధికారాన్ని పొందకుండా చట్టవిరుద్ధం, నిరంకుశం, ఆర్టికల్ 21, 300-ఎలను ఉల్లంఘించడమే.

భారత రాజ్యాంగం మరియు తత్ఫలితంగా ప్రతిస్పందక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు సర్వీసు వేతనం మరియు పదవీవిరమణ చేసిన ఉద్యోగులకు పెన్షన్ తో సహా వేతనాన్ని పంపిణీ చేయాలని ప్రతిస్పందక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించాలి.

పిఎస్ యులు/ ప్రభుత్వ ఎయిడెడ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్/ ఆర్గనైజేషన్స్/ యూనివర్సిటీలు/ సొసైటీలు/ అటానమస్ బాడీస్/ సెమీ అటానమస్ బాడీస్ మొదలైనవి.

తక్షణము.

పిటిషనర్ రిటైర్డ్ డిస్ట్రిక్ట్ అండ్ సెషన్స్ జడ్జిగా 1989లో నియమితులై 2018లో పదవీ విరమణ చేశారు. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలుగా విభజించిన తర్వాత పిటిషనర్ తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కేటాయించి పదవీ విరమణ చేసే వరకు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పనిచేశారు. తెలంగాణ న్యాయవ్యవస్థకు కేటాయించినందున తన పింఛనును తెలంగాణ ప్రభుత్వం చెల్లిస్తున్నందున, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి సంబంధించినంత వరకు ఈ విషయంలో తనకు వ్యక్తిగత ఆసక్తి లేదని, అందువల్ల పిటిషనర్ ప్రజాప్రయోజనాల కోసం ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసే హక్కు ఉందని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. ఎందుకంటే చాలా మంది ఉద్యోగులు స్వతంత్రంగా తమ ఫిర్యాదుల పరిష్కారానికి న్యాయం పొందే స్థితిలో లేరు.

కోవిడ్ -19 యొక్క ప్రపంచ ప్రభావాన్ని పిటిషనర్ వివరించారు మరియు మొత్తం ప్రపంచంలోని 130 కి పైగా దేశాలలో లాక్డౌన్లను ప్రకటించారు. ప్రజారోగ్యానికి, భద్రతకు పెనుముప్పు పొంచి ఉన్న దృష్ట్యా విపత్తు నిర్వహణ చట్టంలోని నిబంధనలను కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసిందని, కేంద్ర హోంశాఖ కొన్ని మార్గదర్శకాలను జారీ చేసిందని తెలిపారు. కోవిడ్ -19 మహమ్మారి నియంత్రణ కోసం భారత ప్రభుత్వం 14.04.2020 నుండి లాక్డౌన్ విధించింది, అత్యవసర సేవలను మినహాయించి, ప్రతివాది / రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం 31.03.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.26ను జారీ చేసింది. వేతనం / వేతనం / గౌరవ వేతనం / గౌరవ వేతనం / పింఛనులో కొంత భాగాన్ని స్థూల ప్రాతిపదికన వాయిదా వేస్తూ 2020 మార్చి నెలకు 2020 మార్చి 2, ఏప్రిల్ నెలలో చెల్లించాల్సిన మరో జీవో 2020 (i) వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ ఉద్యోగులకు వేతనాల వాయిదా నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మినహాయింపు ఇచ్చింది;
(ii) పోలీస్ డిపార్ట్ మెంట్ మరియు (iii) రూరల్ లోకల్ లో పనిచేస్తున్న పారిశుధ్య కార్మికులు

నగరపాలక సంస్థలు/పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అంటే నగర పంచాయతీలు/మున్సిపాలిటీలు/

మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు పూర్తి స్థాయి వేతనం చెల్లించాలని ఆదేశించారు. తదనంతరం 04.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.27ను పాక్షికంగా సవరించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 26.04.2020న జీవో ఎంఎస్ నెం.37ను జారీ చేసి, అన్ని కేటగిరీల పెన్షనర్లకు పూర్తి పింఛన్లు చెల్లించాలని, 2020 ఏప్రిల్ నెలలో చెల్లించాల్సిన జీతం/ వేతనం/ వేతనం/ గౌరవ వేతనంలో కొంత మొత్తాన్ని వాయిదా వేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఇటువంటి ఉత్తర్వు ప్రశంసనీయమే అయినా, ఊహకు అందనిది. అయితే పై మూడింటిలోని ఉద్యోగులే కాదు..
డిపార్ట్ మెంట్ లు తమ పూర్తి అర్హత కలిగిన వేతనాన్ని పొందడానికి అర్హులు, అయితే ప్రతి ప్రభుత్వ ఉద్యోగి కూడా వారి పూర్తి అర్హత కలిగిన వేతనాన్ని పొందడానికి అర్హులు, ప్రస్తుతానికి అమలులో ఉన్న చట్ట అధికారం ద్వారా తప్ప దానిని కోల్పోకూడదు.

31.03.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.26, 04.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.27లో 04.04.2020 నాటి జీఓఎంఎస్ నెం.27లో ఆర్డర్లు జారీ చేసినప్పటి నుంచి ఉన్న పరిస్థితులను యథాతథంగా మార్చరాదని, వేతనంలో కొంత భాగాన్ని చెల్లించాలని పేర్కొంటూ ప్రభుత్వం 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.37ను ఆమోదించింది.

మే 2020. 04.04.2020న జారీ చేసిన జీవో ఎంఎస్ నెం.27ను ఆమోదించి, 04.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.27 కింద మినహాయింపు పొందిన శాఖలతో పాటు పెన్షనర్లకు వారి పింఛను వాయిదా చెల్లింపు నుంచి ప్రభుత్వం మినహాయింపు ఇచ్చింది. అందువల్ల(i) వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖకు చెందిన ఉద్యోగులు మినహా; (ii) పోలీసు శాఖ మరియు (iii) గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలు/ పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అనగా నగర పంచాయితీలు/ మున్సిపాలిటీలు/ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో పనిచేస్తున్న పారిశుధ్య కార్మికులు, మిగిలిన శాఖలకు చెందిన ఉద్యోగులు సక్రమంగా ఉన్నప్పటికీ జీతం/ వేతనం/ పారితోషికం/ గౌరవ వేతనంలో తమ భాగాన్ని నిరాకరిస్తున్నారు.

చట్టబద్ధంగా అర్హులు.

31-03-2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ 26ను ఎలాంటి చట్ట నిబంధనలను ప్రస్తావించకుండా జారీ చేశారని వాదిస్తున్నారు. ఆ జీవోలో ప్రస్తావించిన ఏకైక శాసనం

విపత్తు నిర్వహణ చట్టం-2005, హోం మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన ఆర్డర్ నెం.40-3/2020-డీఎం-ఐ(ఏ) కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలు. విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005 లేదా భారత ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాలు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు జీతంలో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేసే అధికారాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి ఇవ్వలేదు. అంతేకాక, తగిన సర్వీస్ రూల్స్ నిబంధనల ప్రకారం ఆలోచించిన పద్ధతికి అనుగుణంగా మాత్రమే వేతనంలో కోతలు లేదా రికవరీలు చేయవచ్చు, కానీ ఇతరత్రా కాదు. అందువల్ల

అదే ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులకు ఎటువంటి చట్టాధికారం లేదు మరియు వాటిని కొట్టివేయాల్సి ఉంటుంది.

జీతం పొందే హక్కు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300 ఎ యొక్క అర్థంలో ఉన్న ఆస్తి అని, తక్షణ కేసులో లేని చట్టబద్ధమైన అధికారం ద్వారా మాత్రమే దానిని కోల్పోవచ్చని వాదించారు. ఇంకా, "చట్టం" అనే పదానికి పార్లమెంటు చట్టం లేదా శాసనసభ చట్టం లేదా కనీసం చట్టబద్ధమైన స్వభావం కలిగిన నియమం అని అర్థం, కానీ కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వును "చట్టం" తో ఏ విధంగానూ సమానం చేయలేము. అటువంటి చర్యను సమర్థించడానికి ప్రభుత్వం నియమించిన నామకరణంతో సంబంధం లేకుండా, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు జీతంలో కొంత భాగాన్ని ఏ ప్రయోజనం కోసంనైనా తిరస్కరించడానికి లేదా వాయిదా వేయడానికి సహాయపడటానికి ప్రస్తుతానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకమైన చట్టం లేదు. అందువలన, జారీ చేయబడిన జిఒలు కేవలం కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వు మాత్రమే, ఇది దాని చట్టపరమైన పరిధులను ఉల్లంఘించింది.

మహమ్మారిని కట్టడి చేయడానికి తీసుకున్న చర్యల ఫలితంగా, లాక్డౌన్ కారణంగా ఆదాయ మార్గాలు పూర్తిగా ఎండిపోయినప్పటికీ, కాంటాక్ట్ ట్రేసింగ్, క్వారంటైన్, వ్యక్తిగత రక్షణ పరికరాలు, మందులు, ఆరోగ్య సౌకర్యాలు మొదలైన వాటిని అందించడానికి మరియు లాక్డౌన్ వల్ల ఎక్కువగా ప్రభావితమైన పేద ప్రజలకు ఆర్థిక సహాయం అందించడానికి రాష్ట్ర వనరులపై డిమాండ్ విపరీతంగా పెరిగిందని ప్రత్యేకంగా వాదించారు. ఏ శాసనం నుండి ఎటువంటి అధికారం లేకుండా ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల జీతాల చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అధికారాన్ని ఇవ్వదు. ఒకవేళ రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థిరత్వానికి లేదా పరపతికి ముప్పు వాటిల్లే పరిస్థితి తలెత్తిందని విశ్వసించే పరిస్థితులు ఉంటే, దానిని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేయాలనుకుంటే భారత

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 ప్రకారం ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించడానికి ప్రభుత్వం ఆశ్రయించి ఉండాలి. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 ప్రకారం ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించకుండా, రాష్ట్ర ఉద్యోగుల జీతాలను వాయిదా వేయడం లేదా పాక్షికంగా లేదా మొత్తంగా వేతనాన్ని తాత్కాలికంగా వాయిదా వేయడం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21, 300ఎలను ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది.

భారత రాజ్యాంగం ఆర్థిక సుస్థిరత లేదా రాష్ట్ర పరపతి ప్రమాదంలో ఉన్నప్పుడు ఒక నిర్దిష్ట మార్గాన్ని తీసుకోవడానికి వీలు కల్పిస్తున్నప్పటికీ, రాజ్యం ఆ రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘించి, అదే ఫలితాన్ని సాధించడానికి కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వును ఆమోదించే స్వల్పకాలిక మార్గాన్ని ఎంచుకోజాలదని, ముఖ్యంగా చట్టబద్ధమైన లేదా చట్టపరమైన చట్టం నుండి పొందిన ఎటువంటి అధికారం లేకుండా.

ఈ కేసు సుప్రీంకోర్టులో విచారణకు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం 22.05.2020న జీవో ఎంఎస్ నెం.44 జారీ చేసిందని, చెల్లించాలని ఆదేశిస్తూ ప్రతివాదులందరి తరఫున ఉమ్మడి కౌంటర్ దాఖలు చేశారు.

జీతం/ వేతనం/ వేతనం/ గౌరవ వేతనం వాయిదా లేకుండా అంటే పూర్తిగా, 2020 మే నెల నుండి, వర్తించే అన్ని రకాల రికవరీలు / మినహాయింపులను సక్రమంగా అమలు చేస్తుంది. 22.05.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.44ను ఇప్పటికే రికార్డు చేసి 23.05.2020 నాటి మెమో ద్వారా దాఖలు చేశారు. 2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో 50 శాతం వేతనం వాయిదా పడటం, ఆ తర్వాత అన్ని నెలలకు జీతాలు పూర్తిగా చెల్లించడం మినహా అప్పటి నుంచి ఉద్యోగులందరికీ జీతాలు పూర్తిగా చెల్లించారు.

కోవిడ్ -19 మహమ్మారి కారణంగా, వైరస్ వ్యాప్తిని నిరోధించడానికి చేపట్టిన లాక్డౌన్ చర్యలు,

ఆదాయం పరంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీ పురోగతి సాధించింది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం వారితో చర్చలు జరిపింది.

వాటాదారులు మరియు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడే వరకు వేతనంలో కొంత చెల్లింపును వాయిదా వేయాలని నిర్ణయించారు. ప్రభుత్వం వివిధ ఉద్యోగులు, సంస్థలతో చర్చలు, సంప్రదింపులు జరిపి, వారి సమ్మతి లభించిన తర్వాతే జీతంలో కొంత చెల్లింపును వాయిదా వేశామని, ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఏకపక్ష నిర్ణయం కాదని పేర్కొంది.

ప్రస్తుత పిటిషనర్ కు ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేసే హక్కు లేదని వాదించింది. ఉద్యోగుల జీతభత్యాలు, విశ్రాంత ఉద్యోగుల పింఛనుకు సంబంధించిన అంశం కాబట్టి, ఏ బాధిత ఉద్యోగి అయినా రిట్ పిటిషన్ ద్వారా కోర్టును ఆశ్రయించవచ్చని, పిటిషనర్ తాను వాదిస్తున్న ప్రజాప్రయోజనాలేమిటో చెప్పలేదని, బంధువా ముక్తి మోర్చాలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. భారత యూనియన్[1], సుప్రీం కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

> పేదరికం, అజ్ఞానం, నిరక్షరాస్యత కారణంగా న్యాయ ప్రక్రియకు ప్రవేశం పొందలేని వ్యక్తులు ప్రాథమిక మానవ హక్కులను కోల్పోవడం వంటి సందర్భాల్లో ప్రజాప్రయోజన అధికార పరిధిని న్యాయపరంగా గుర్తించడానికి ఇదే పునాది. వెట్టిచాకిరీ, విచారణలో ఉన్నవారు (ఇతరులు) ఆ కోవకు చెందినవారే. ప్రజా ప్రయోజన పిటిషన్ యొక్క లక్షణం ఏమిటంటే, ఒక పౌరుడు తమ హక్కులను సాధించలేని ఒక వ్యక్తి లేదా వర్గం యొక్క ఫిర్యాదును తెలియజేయడానికి న్యాయస్థానాన్ని

[1] (1984) 3 SCC 161

ఆశ్రయించవచ్చు. స్టాండింగ్ రూల్స్ ను సడలిస్తూ ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని స్వీకరించారు..

ప్రభుత్వ/విశ్రాంత ఉద్యోగులందరికీ జీతభత్యాలు, పింఛన్ల కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెలకు రూ.5,000 కోట్లు ఖర్చు చేస్తోందని వాదించారు. ఇందులో కొంత మొత్తం..
రూ.3,600 కోట్లు జీతాలకు, రూ.1,400 కోట్లు పింఛన్లకు సంబంధించినవి. కోవిడ్ -19 మహమ్మారి వ్యాప్తి కారణంగా, క్వారంటైన్ కేంద్రాల ఏర్పాట్లు చేయడం, కోవిడ్ 19 సోకిన వ్యక్తుల ట్రాకింగ్ మరియు ట్రేసింగ్, ర్యాపిడ్ టెస్టింగ్ కిట్లు, వ్యక్తిగత రక్షణ పరికరాల (పిపిఇ) కొనుగోలు, టెస్టింగ్ ప్రయోగశాలల ఏర్పాటు వంటి విషయాల్లో కూడా ప్రభుత్వం అధిక ఖర్చు చేసింది.

కోవిడ్ -19 మహమ్మారి వ్యాప్తి మరియు దేశవ్యాప్తంగా లాక్డౌన్ విధించడం మరియు రవాణా మరియు ఆర్థిక కార్యకలాపాలపై విధించిన ఆంక్షల కారణంగా, రాష్ట్ర ఆదాయ రాబడులు తీవ్రంగా ప్రభావితమయ్యాయని వాదించారు. 2019-20తో పోలిస్తే 202021 మొదటి త్రైమాసికంలో పన్నుల ఆదాయం, పన్నేతర ఆదాయంతో కూడిన రాష్ట్రాల సొంత ఆదాయం 52 శాతం అంటే రూ.7593 కోట్లు క్షీణించింది. 2019-20లో రూ.14,682 కోట్లు రాగా, రూ.7,089 కోట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. 2019-20తో పోలిస్తే 2020 జూలై నెలలో మొదటి 20 రోజుల్లో 49 శాతం క్షీణించి రూ.2,129 కోట్లుగా ఉన్నందున 2020 జూలై నెలలో కూడా రాష్ట్రాల సొంత ఆదాయంలో చెప్పుకోదగ్గ మెరుగుదల కనిపించలేదు. 2019 జూలై నెలలో మొదటి 20 రోజుల్లో రూ.4,382 కోట్లు రాగా, కేవలం రూ.2,253 కోట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. ఉద్యోగులకు వేతనంలో కొంత భాగాన్ని చెల్లించడాన్ని మాత్రమే ప్రభుత్వం వాయిదా వేసిందని, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడిన వెంటనే వాయిదా పడిన

జీతాలన్నీ తిరిగి చెల్లించాలన్నది ప్రభుత్వ ప్రయత్నమని, చివరకు రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని కోరారు. జీఓఎస్ కాపీలన్నింటినీ ఉంచి మెమో దాఖలు చేస్తారు.

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ నౌమేన్ సూరపరాజ్ కర్లపాలెం వాదనలు వినిపిస్తూ పింఛన్ బహుమానం కాదని, ఇది ప్రభుత్వ ఉద్యోగి చేసిన సేవలకు పదవీ విరమణ తర్వాత చెల్లించే పారితోషికం అని వాదించారు. అంతేకాకుండా గత నెలలో చేసిన సేవలకు గాను ఉద్యోగికి చెల్లించాల్సిన వేతనాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని, దానిని చెల్లించకపోతే రాష్ట్ర సర్వీసుల్లో పనిచేసి రిటైరైన ఉద్యోగుల జీవనోపాధి దెబ్బతింటుందని పేర్కొంది. 2020 మార్చి, మే నెలల్లో చెల్లించాల్సిన వేతనంలో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం, 2020 మార్చి, మే నెలల్లో రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు పెన్షన్ చెల్లించకపోవడం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300ఏను ఉల్లంఘించడమేనని, మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలకు వాయిదా పడిన వేతనాన్ని చెల్లించాలని ఆదేశిస్తూ జీఓఎస్ను రద్దు చేయాలని కోరారు. 2020 మార్చి నెల పింఛన్..

అయితే, శ్రీ సి. సుమోన్, ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్

కోవిడ్ -19 మహమ్మారి కారణంగా రాష్ట్ర ఆర్థిక వనరులు పూర్తిగా ఎండిపోయాయని, రాష్ట్ర పౌరుల ఆరోగ్యం మరియు జీవితాల కోసం భద్రతా చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం భారీ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయవలసి వచ్చిందని, హోం మంత్రిత్వ శాఖ మరియు ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, లాక్డౌన్ కాలంలో రాష్ట్రం ఆదాయ నష్టంతో పాటు భారీ మొత్తాన్ని భరించవలసి వచ్చింది. ప్రభుత్వానికి తగినంత ఆదాయం లేనప్పుడు, జీతం మరియు పెన్షన్ చెల్లింపు బాధ్యత ప్రభుత్వానికి భారంగా మారింది మరియు ప్రభుత్వ చర్య ఏకపక్షంగా, చట్టవిరుద్ధంగా లేదా రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘించినట్లు చెప్పలేము మరియు కోర్టు 2020 మార్చి

మరియు ఏప్రిల్లో ఉన్న పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం ద్వారా విచారణ జరిపే హక్కు పిటిషనర్ కు లేదని, పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని స్పెషల్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ కోరారు.

ప్రత్యర్థుల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాలను పరిశీలిస్తే, పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలు:

1. పిటిషనర్ తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం విడిపోయిన తర్వాత తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కేటాయించిన రిటైర్డ్ జ్యుడీషియల్ అధికారి కావడంతో ప్రో బోనో పబ్లిసిటీని ఉద్దేశిస్తూ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసే అర్హత ఉందా?

2. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు 2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల వేతనంలో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం, రిటైర్డ్ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు 2020 మార్చి నెలకు పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడానికి ఏదైనా చట్టం అనుమతిస్తుందా? కాకపోతే, ఇది ఉల్లంఘన కాదా
   భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21, 300-ఏ. అలాగైతే, జీవో ఎంఎస్ నెం.26 తేదీ 31.03.2020, జీవో ఎంఎస్ నెం.37 తేదీల్లో ఉన్నాయా?
   26.04.2020 రద్దు చేయబడుతుందా లేదా పక్కన పెట్టబడుతుందా?

<u>పాయింట్ నెం.1</u>

<u>ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం యొక్క పరిధి</u>

ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది ఒక న్యాయపరమైన ఆవిష్కరణ, ఇది ఎక్కడా నిర్వచించబడలేదు, కానీ దీనిని ఒక రకమైన రాజ్యాంగపరమైనదిగా వర్ణించవచ్చు.

రాజ్యాంగ న్యాయం కోసం తీర్పు ఇవ్వడం, సంక్షేమ రాజ్య భావనను ప్రోత్సహించడం. అన్ని వ్యవస్థీకృత నాగరికతలకు, సమాజాలకు, సంస్కృతులకు న్యాయం అనే భావన మౌలికమైనది. సమాజాలు తమను తాము సమిష్టిగా సంఘటితం చేసుకునే ప్రయత్నంలో ఇది ఇమిడి ఉంటుంది మరియు న్యాయం అందించడం అత్యున్నత ధర్మం. ఒక హక్కును ఇచ్చే లేదా దాని ఉల్లంఘనను నిషేధించే చట్టం కూడా ఒక పరిష్కారాన్ని ఇచ్చినప్పుడు న్యాయం సంపూర్ణంగా ఉంటుంది.

న్యాయాన్ని పొందడం అనేది ప్రతి పౌరుడికి సంక్రమించిన హక్కు అని, ఇది న్యాయ పరిపాలనకు అవసరమైన అనుబంధంగా చెప్పబడుతుంది. అటువంటి ప్రాప్యతకు సంబంధించి చట్టం లేదా శాసన మౌనం లేకపోవడం ఆ హక్కుకు భంగం కలిగించదు. పౌరులు వివాదాల పరిష్కారం కోసం న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయించవచ్చు మరియు వారు చేసిన తప్పులు, గాయాలు లేదా నష్టానికి తగిన పరిష్కారాలను పొందవచ్చు. కొన్ని రాజ్యాంగ ఆదేశాలు న్యాయ పరిపాలనలో మరో ముఖ్యమైన కోణాన్ని అందిస్తాయి. అనగా సామాజికంగా, ఆర్థికంగా మరియు/లేదా రాజకీయంగా వెనుకబడిన లేదా సమాజంలోని ఇతర వికలాంగులు లేదా బలహీన వర్గాలకు న్యాయం పొందడం. మహిళలు, చిన్నారులకు ప్రత్యేక రక్షణ కల్పిస్తున్నారు. ఈ క్రింది సూత్రాలు రాజ్యాంగ లక్ష్యాల నుండి ఉద్భవించాయి:-

(a) ప్రజలందరికీ సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ న్యాయాన్ని సాధించడం (భారత రాజ్యాంగ పీఠిక)

(b) పై లక్ష్యం దిశగా జాతీయ జీవితంలోని అన్ని సంస్థల పనితీరును భద్రపరచడం (ఆర్టికల్ 51ఎ)

(c) ఆర్థిక లేదా ఇతర వైకల్యాల కారణంగా ఏ పౌరుడికి న్యాయం పొందే అవకాశాలు నిరాకరించబడకుండా చూసుకోవడం (ఆర్టికల్ 39 ఎ) ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది పౌరుల అభ్యర్థన మరియు న్యాయ పరిపాలనకు సహాయంగా మరియు న్యాయ సేవలను అందించడానికి ఉపయోగించడంగా అర్థం చేసుకోబడుతుంది మరియు పరిగణించబడుతుంది. ఇది న్యాయం పొందడానికి మరియు సమాజం యొక్క భౌతిక వనరుల న్యాయమైన పంపిణీకి అవకాశాలకు హామీ ఇస్తుంది. కానీ, ప్రో బోనో పబ్లికోలో న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి కొన్ని రాజ్యాంగ పరిమితులు ఉన్నాయి, అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు అన్ని న్యాయస్థానాలకు మార్గనిర్దేశం చేసే దృక్పథ తీర్పులలో సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన విధంగా.

బధువా ముక్తి మోర్చా కేసులో సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటే.. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (సుప్రా), ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ఆధారంగా, దేశంలోని ఏ పౌరుడైనా న్యాయం కోసం న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయించలేనప్పుడు ఏదైనా ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం దాఖలు చేయవచ్చు. ఇక్కడ పిటిషనర్ ద్రాక్షారామానికి చెందినవాడు, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కేటాయించిన రిటైర్డ్ జ్యుడీషియల్ అధికారి. ఆ చట్టాలు రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తే ఈ దేశ పౌరురాలిగా ఆమె ప్రభుత్వ చట్టాలను ప్రశ్నించవచ్చు. ఒకవేళ పిటిషనర్ కు ప్రో బోనో పబ్లిసిటీ ద్వారా కోర్టును ఆశ్రయించే హక్కును నిరాకరిస్తే, ఈ వ్యాజ్యంలో ఆమెకు ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా ఆసక్తి లేదనే కారణంతో ఆమె హక్కును నిరాకరించినట్లే అవుతుందని, రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘించినందుకు భారత పౌరుడు న్యాయాన్ని పొందడాన్ని కోల్పోవడమే అవుతుందని, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం ప్రధాన ఉద్దేశం అది కాదన్నారు.

వ్యాజ్య సామర్థ్యాన్ని తొలగించడం, సామాజిక న్యాయాన్ని ప్రోత్సహించడం మరియు ఆర్థిక లేదా ఇతర సామాజిక పరిమితుల కారణంగా న్యాయస్థానాలను పొందలేని ప్రజలకు అవసరమైన వారికి న్యాయం అందించడం దీని ముఖ్య ఉద్దేశం. కానీ, అటువంటి లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి, న్యాయస్థానాలు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగిస్తున్నాయి, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యంలో ప్రజాప్రయోజన అధికార పరిధిని ఉపయోగిస్తున్నాయి. అందువలన ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యానికి ప్రజాప్రయోజనం తప్పనిసరి. ఒక ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం కొరకు, ఒక వర్గం, ఒక వర్గం లేదా ఒక సమూహం యొక్క ఆసక్తి లేదా ఆందోళనలు ఇమిడి ఉన్నాయని ప్రదర్శించాలి. ఆ ఆసక్తి లేదా ఆందోళనకు రాజ్యాంగ లేదా చట్టపరమైన కోణం ఉందని చూపించాలి. అటువంటి వ్యక్తుల తరఫున చర్య తగిన ఆమోదాన్ని పొందుతుంది, అయితే అటువంటి వ్యక్తులకు ప్రాతినిధ్యం వహించాలనుకునే వ్యక్తి లేదా వ్యక్తుల ఫిట్నెస్కు లోబడి ఉంటుంది. ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం పేరుతో కోర్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి వీలులేని కొన్ని "నోగో" ప్రాంతం ఉంది. ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది పరిపాలన మరియు ప్రభుత్వ అధికారాన్ని ఉపయోగించే విషయాలపై సలహా అభిప్రాయాలను కోరడం లేదా వేయడం కోసం ఉపయోగించే ప్రక్రియ కాదు, ఎందుకంటే పిల్ అనేది ప్రస్తుతం ఉన్న రాజ్యాంగ పాలన సాధనాలకు అనుబంధం. అందువలన, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యంలో భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం అధికారాన్ని ఉపయోగించడం యొక్క ఉద్దేశ్యం, వారి ఆర్థిక లేదా సామాజిక నేపథ్యం కారణంగా న్యాయం పొందలేనప్పుడు, అవసరమైన వారికి వారి న్యాయ సామర్థ్యాన్ని సంబంధం లేకుండా, కానీ, వివిధ ప్రయోజనాలను సాధించడానికి ఒక సాధనంగా ఉపయోగించలేము.

అటువంటి అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి సుప్రీంకోర్టు కొన్ని పారామీటర్లను నిర్దేశించింది. ఎలాంటి ఆధారం లేకుండా ప్రజానీకంలో సంచలనం సృష్టించడానికి లేదా

ప్రింట్, ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాల ద్వారా తమను తాము ప్రచారం చేసుకోవడానికి వ్యక్తులే లేదా తమ వెనుక ఉన్న వ్యక్తుల ప్రోద్బలంతో వ్యక్తిగత ప్రయోజనం కోసం లేదా రాజకీయ లబ్ది కోసం పిల్స్ దాఖలు చేయడంపై సుప్రీంకోర్టు పలుమార్లు అసహనం వ్యక్తం చేసింది. ప్రజాప్రయోజనాల వ్యాజ్యంగా న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించే హక్కు ఎవరికీ లేదని, ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించే ప్రజాప్రతినిధి ఏ వ్యక్తిగత ప్రయోజనం కోసమో, వ్యక్తిగత లాభం కోసమో, రాజకీయ ప్రేరణ కోసమో, ఇతర పరోక్ష ప్రయోజనాల కోసమో కాకుండా నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తున్నారో లేదో చూడాలని సుప్రీంకోర్టు పదేపదే అభిప్రాయపడింది. (ఉదా: ఎస్.పి.గుప్తా వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా)[2]"). ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం అనేది చాలా జాగ్రత్తగా, జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాల్సిన ఆయుధం, ప్రజాప్రయోజనాల అందమైన ముసుగు వెనుక వికృతమైన ప్రైవేటు దురుద్దేశం, స్వార్థ ప్రయోజనాలు మరియు / లేదా పబ్లిసిటీ కోసం దాగి ఉండకుండా చూడటానికి న్యాయవ్యవస్థ చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. పౌరులకు సామాజిక న్యాయం అందించడానికి చట్ట వ్యవస్థలో ఇది సమర్థవంతమైన ఆయుధంగా ఉపయోగించబడుతుంది. ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం యొక్క ఆకర్షణీయమైన బ్రాండ్ పేరును దుర్మార్గపు అనుమానాస్పద ఉత్పత్తులకు ఉపయోగించకూడదు. ఇది నిజమైన ప్రజా తప్పిదం లేదా ప్రజా నష్టాన్ని సరిదిద్దడమే లక్ష్యంగా ఉండాలి మరియు పబ్లిసిటీ ఆధారితంగా లేదా వ్యక్తిగత కక్షతో స్థాపించబడకుండా ఉండాలి. పైన సూచించినట్లుగా, న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించే వ్యక్తులు లేదా ప్రజాప్రతినిధుల బృందం వ్యక్తిగత ప్రయోజనం లేదా వ్యక్తిగత ప్రయోజనం లేదా రాజకీయ ప్రేరణ లేదా ఇతర పరోక్ష ప్రయోజనాల కోసం కాకుండా నిజాయితీగా వ్యవహరిస్తోందని కోర్టు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కొన్నిసార్లు వెనుక నుంచి పర్యవేక్షించే ముసుగులు ధరించిన భూతాలు పరోక్ష ప్రయోజనాల కోసం తన ప్రక్రియను దుర్వినియోగం

---

2 [1982]2SCR365

చేయడానికి కోర్టు అనుమతించకూడదు. స్వార్థప్రయోజనాలున్న కొందరు వ్యక్తులు అలవాటుతోనో, అసమంజసమైన ఉద్దేశాలతోనో న్యాయ ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకుని మంచి ఒప్పందం కోసం బేరసారాలకు దిగడంతో పాటు తమను తాము సంపన్నం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారు. తరచుగా అవి అపఖ్యాతి లేదా చౌకబారు ప్రజాదరణ పొందాలనే కోరికతో పనిచేస్తాయి. అటువంటి బిజీ బాడీల పిటిషన్లను ముంగిట తిరస్కరణకు గురిచేయడం ద్వారా, తగిన సందర్భాల్లో ఆదర్శవంతమైన ఖర్చులతో తోసిపుచ్చడానికి అర్హులు.

న్యాయస్థానాలు సద్విశ్వాసాన్ని పెంపొందించడం ద్వారా న్యాయం చేయాలి మరియు కుటిల దండయాత్రల నుండి చట్టాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా నిరోధించాలి. న్యాయస్థానాలు న్యాయం కోసం అవసరమైన చోట జోక్యం చేసుకోవడం ద్వారా సామాజిక సమతుల్యతను కాపాడాలి మరియు సామాజిక ప్రయోజనాలకు మరియు ప్రజా శ్రేయస్సుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న చోట జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించాలి. (చదవండి: "మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం వి. ప్రభు[3]- ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ జీఏఆర్ రీ రోలింగ్ మిల్స్[4]"). తన వ్యవహారాలను తాను కోరుకున్న విధంగా పరిష్కరించుకోవడానికి కోర్టు సమయాన్ని, ప్రజాధనాన్ని అపరిమితంగా వినియోగించుకునే హక్కు ఏ కక్షిదారుడికీ లేదు. తప్పుడు, పనికిమాలిన పిటిషన్లు దాఖలు చేయడానికి సులభంగా లభించే న్యాయాన్ని లైసెన్స్ గా దుర్వినియోగం చేయకూడదు. (చదవండి: "డాక్టర్ బి.కె.సుబ్బారావు వర్సెస్ కె.పరాశరన్[5]").

ప్రజాప్రయోజనాల ఆకర్షణీయమైన పేరుతో నేడు ప్రజలు కోర్టులకు పరుగులు తీస్తున్నారు. న్యాయస్థానాలపై, ప్రజల్లో విశ్వాసం కలిగించాలి.

---

[3] (1995) ఐఎల్ జె622ఎస్ సి

[4] [1994]1SCR857

[5] 1996CRILJ3983

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో పిటిషనర్ కు వ్యక్తిగత ఆసక్తి లేకపోయినా దాదాపు సమాన సంఖ్యలో పెన్షనర్లతో పాటు నాలుగు లక్షల మందికి పైగా ఉద్యోగులకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన కోర్టును ఆశ్రయించారు. ప్రతి ఉద్యోగి లేదా పెన్షనర్ భారీ మొత్తాన్ని, సమయాన్ని వెచ్చించి ఈ కోర్టును ఆశ్రయించలేరు. ప్రతి ఒక్కరూ ఇలాంటి పిటిషన్లు వేసినా పని రెట్టింపు చేయడం, ఆర్డర్ డూప్లికేట్ చేయడం తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు. పిటిషన్ దాఖలుకు వ్యక్తిగత, రాజకీయ రంగు పూయలేదు. ఎటువంటి దురుద్దేశాలు లేదా రాజకీయ లేదా ఇతర కారణాలు లేనప్పుడు, పిటిషనర్ ఒక పౌరుడిగా ఒక వర్గ ప్రయోజనాల కోసం వాదించడానికి అర్హులు. అందువల్ల, ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం నిర్వహించదగినదిగా మేము కనుగొన్నాము. పర్యవసానంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభ్యర్థన తిరస్కరణకు గురై, ఈ అంశాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా, పిటిషనర్ కు అనుకూలంగా ఉంచింది.

<u>పాయింట్ నెం.2</u>

జీవో నెం.26 ఫైనాన్స్ (HR-V-TFR-AL-EWF) డిపార్ట్ మెంట్ తేదీ ప్రకారం

31.03.2020 the ప్రభుత్వం వాయిదా వేయబడింది చెల్లింపు యొక్క జీతం/వేతనం/

2020 మార్చి నెలకు సంబంధించి గ్రాస్ ప్రాతిపదికన వేతనం/ గౌరవ వేతనం/ పెన్షన్, 2020 ఏప్రిల్ నెలలో చెల్లించాలి. మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన మార్గదర్శకాలను ప్రస్తావిస్తూ 2020 మార్చి నెల పెన్షన్తో సహా

హోం వ్యవహారాలు, విపత్తు నిర్వహణ చట్టం. జీఓ నెం.26 ఫైనాన్స్ (హెచ్ ఆర్)

V-TFR-AL-EWF) డిపార్ట్ మెంట్ తేది 31.03.2020 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

పరిగ్రహించు

ఆర్థిక శాఖ - విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005 - కోవిడ్-19

మహమ్మారి - జీతాలు / వేతనాలు / పారితోషికం చెల్లింపు /

గౌరవ వేతనం/ పింఛన్లు - చెల్లింపు వాయిదా - ఉత్తర్వులు - జారీ. ----

----

--

ఫైనాన్స్ (HR-V-TFR-AL-EWF) డిపార్ట్ మెంట్

జి.ఓ.ఎమ్మెస్ నెం.:26 తేది: 31.03.2020

ఈ క్రింది వాటిని చదవండి:-

1. విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005
2. ఎంహెచ్ఏ, భారత ప్రభుత్వం ఆర్డర్ నెం.40-3/2020-DM-I(A), తేది 24.3.2020.

3.జీవో ఆర్టీ నెం.216, హెల్త్ మెడికల్ అండ్ ఫ్యామిలీ వెల్ఫేర్ (బి2) డిపార్ట్మెంట్, తేది:24.03.2020.

***

కోవిడ్-19 వ్యాప్తి 2019 డిసెంబర్లో చైనాలోని హుబే ప్రావిన్స్లోని వుహాన్లో సంభవించింది మరియు ఆశ్చర్యకరమైన వేగంతో ప్రపంచవ్యాప్తంగా వేగంగా వ్యాపించింది. వైరస్ యొక్క తీవ్రమైన స్ట్రెయిన్ మరియు అంటువ్యాధి వ్యాప్తిని సులభతరం చేయడం వల్ల ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్ఓ) కోవిడ్-19ను ప్రపంచ మహమ్మారిగా గుర్తించడానికి దారితీసింది.

2. ప్రజారోగ్యం మరియు భద్రతకు తీవ్రమైన ప్రమాదాన్ని గుర్తించి, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ సమన్వయంతో దేశవ్యాప్తంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నివారణ చర్యలను ప్రారంభిస్తాయి.

3. ఇంకా, పైన పేర్కొన్న 3 వ అధ్యాయంలో పేర్కొన్న జీవో ప్రకారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం విపత్తు నిర్వహణ చట్టం, 2005 ప్రకారం, మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల ప్రకారం 2020 ఏప్రిల్ 14 వరకు "లాక్డౌన్" విధించింది.

కోవిడ్-19 మహమ్మారి నియంత్రణ కోసం భారత ప్రభుత్వం, హోం వ్యవహారాలు. నిత్యావసర సేవలు మినహా అన్ని వాణిజ్య/ అత్యవసర సేవలను మూసివేశారు.

4. పైన తీసుకున్న చర్యల ఫలితంగా, లాక్డౌన్ కారణంగా ఆదాయ మార్గాలు పూర్తిగా ఎండిపోయినప్పటికీ, కాంటాక్ట్ ట్రేసింగ్, క్వారంటైన్, వ్యక్తిగత రక్షణ పరికరాలు, మందులు, ఆరోగ్య సౌకర్యాలు మొదలైన వాటికి రాష్ట్ర వనరులపై డిమాండ్ విపరీతంగా పెరిగింది. * లాక్డౌన్ వల్ల ఎక్కువగా ప్రభావితమైన పేద ప్రజలకు ఆర్థిక సహాయం అందించడం.

5. కోవిడ్-19 వ్యాప్తి కారణంగా తలెత్తిన పరిస్థితులు, లాక్డౌన్ యొక్క ఆర్థిక పరిణామాలు, రెవెన్యూ ప్రవాహాలను నిలిపివేయడం మరియు మహమ్మారిని అరికట్టడానికి రాష్ట్ర వనరులపై విధించిన అదనపు భారాన్ని నిశితంగా పరిశీలించిన తరువాత, ప్రభావిత / ప్రభావితమయ్యే అవకాశం ఉన్న ప్రజలకు ఉపశమనం కలిగించిన తరువాత, స్థూల ప్రాతిపదికన జీతాలు / వేతనాలు / వేతనం / గౌరవ వేతనం / గౌరవ

వేతనం / పింఛన్లను వాయిదా వేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ క్రింది నమూనా ప్రకారం:

నేను. గౌరవనీయులకు సంబంధించి (100)% వాయిదా ఉంటుంది.

ఎప్పటికప్పుడు జారీ చేసే ఉత్తర్వుల ప్రకారం ముఖ్యమంత్రులు/ గౌరవ మంత్రులు/ గౌరవ M.L.As/ గౌరవ ఎమ్మెల్సీలు, అన్ని కార్పొరేషన్ల చైర్ పర్సన్లు, సభ్యులు, అన్ని స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధులు, తత్సమాన పదవుల్లో ఉన్న వారు.

ii. ఆలిండియాకు సంబంధించి (60) వాయిదా ఉంటుంది.

సర్వీస్ ఆఫీసర్లు అంటే ఐఏఎస్, ఐపీఎస్, ఐఎఫ్ఎస్; iii. క్లాస్-4 ఉద్యోగులు మినహా, పని-ఛార్జ్డ్ ఉద్యోగులు మరియు ప్రత్యక్ష వ్యక్తుల వృత్తుల కేటగిరీ కింద మరియు 3 వ పక్షం ద్వారా నిమగ్నమైన వ్యక్తులతో సహా ఇతర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరికీ సంబంధించి (50)% వాయిదా ఉంటుంది;

iv. క్లాస్-4, ఔట్ సోర్సింగ్, కాంట్రాక్ట్ మరియు విలేజ్ & వార్డుకు సంబంధించి (10)% వాయిదా ఉంటుంది.

సచివాలయ ఉద్యోగులు..

v. పేరా 5(1), (2), (3), (4) సుప్రాకు సంబంధించి పేర్కొన్న వాయిదాను ఆయా కేటగిరీల్లోని రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు వర్తింపజేయాలి.

vi. పైన పేర్కొన్న వాయిదా అన్ని పిఎస్ యులు / ప్రభుత్వ ఎయిడెడ్ సంస్థలు / సంస్థలు / విశ్వవిద్యాలయాలు / సొసైటీలు / స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థలు / సెమీ అటానమస్ బాడీలు మొదలైన వాటి యొక్క సర్వీస్ మరియు రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు సమానంగా వర్తిస్తుంది. వారి విషయంలో.. జీతభత్యాలు/వేతనాలు/గౌరవ వేతనం/పింఛన్లు.

6. 2020 మార్చి నెలకు సంబంధించి, ఏప్రిల్ 2020 నెలలో చెల్లించాల్సిన వేతనం / వేతనాలు / వేతనం / పెన్షన్లకు సంబంధించి పై ఉత్తర్వులు అమల్లోకి వస్తాయి మరియు తదుపరి ఉత్తర్వులు వచ్చే వరకు అమలులో ఉంటాయి.

7. ఇప్పటికే చెల్లింపుల కోసం అప్ లోడ్ చేసిన బిల్లుల విషయంలో వాయిదాను సీఎఫ్ ఎంఎస్ ద్వారా కేంద్రీకృతం చేస్తారు.

8. 2020 మార్చి నెలకు సంబంధించిన బిల్లులు ఇంకా సీఎఫ్ఎంఎస్లో అప్లోడ్ కాకపోతే, పేరా 5 (1) నుంచి (6) వరకు చదివిన ఈ జీవోలోని నిబంధనలను అమలు చేసిన తర్వాతే బిల్లులు ఆమోదం పొందుతాయి.

9. DTA/PAO/DWA మరియు డ్రాయింగ్ మరియు డిస్ట్రిబ్యూటింగ్ ఆఫీసర్ లు అందరూ పై ఉత్తర్వులను ఎలాంటి విచలనం లేకుండా అమలు చేసేలా ధృవీకరించాలి.

(ఉత్తర్వు ద్వారా మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ పేరు మీద)

నీలం సాహ్ని

ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి

జీవో ఎంఎస్ నెం.27 ప్రకారం వైద్య ఆరోగ్య శాఖకు, పోలీసు శాఖకు చెల్లించాల్సిన జీతం కూడా వివాదమేమీ కాదు.

గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలు/ పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అంటే నగర పంచాయతీలు/ మున్సిపాలిటీలు/ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లలో పనిచేస్తున్న పారిశుద్ధ్య కార్మికులకు వేతనాలు చెల్లించాలని ఆదేశించగా, 26.04.2020 నాటి జీవో నెం.37లో మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన జీతం, పెన్షన్లో కొంత శాతాన్ని కూడా వాయిదా వేశారు.

వివాదరహిత వాస్తవాల దృష్ట్యా, రాజ్యాంగంలోని వివిధ నిబంధనలు మరియు ఇతర అనుబంధ చట్టాలను ప్రస్తావించడం సముచితం.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 366(17) ప్రకారం పింఛను అనే పదాన్ని నిర్వచించారు.

భారత రాజ్యాంగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> "పింఛను అంటే, కంట్రిబ్యూటరీ అయినా కాకపోయినా, ఏ వ్యక్తికైనా చెల్లించే ఏదైనా రకమైన పింఛను, అలా చెల్లించాల్సిన రిటైర్డ్ వేతనం, అలా చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ మరియు ప్రతిఫలం ద్వారా చెల్లించే ఏదైనా మొత్తం లేదా మొత్తాలు, దానిపై వడ్డీ లేదా మరేదైనా అదనంగా ప్రావిడెంట్ ఫండ్కు చందాలు ఉంటాయి."

ఆర్టికల్ 366(17)లో ఇచ్చిన 'పెన్షన్:' నిర్వచనం అంతా ఇంతా కాదు. ఇది ప్రాథమికంగా ఒక వ్యక్తి గతంలో చేసిన సేవలను పరిగణనలోకి తీసుకొని అతనికి చెల్లించే చెల్లింపు. ఇది

యజమాని కోసం సేవలందించిన వ్యక్తికి చెల్లించే చెల్లింపు, అతను తన జీవితంలో దాదాపు సంధ్యా జోన్ లో ఉన్నప్పుడు. (కేరళ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ వర్సెస్ కె.ఒ. Varghese[6])

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో సవరించిన పెన్షన్ నిబంధనలు అమలులో ఉన్నప్పటికీ, "పెన్షన్" అనే పదం చట్టంలో నిర్వచించబడలేదు.

అందువల్ల, "పెన్షన్" యొక్క నిర్వచనం దృష్ట్యా, ఇది ఒక రిటైర్డ్ ఉద్యోగి రాష్ట్రానికి గతంలో చేసిన సేవలకు చెల్లించాల్సిన మొత్తం. అలాంటి పింఛను అనేది సంధ్యాకాలంలో లేదా జీవితం ప్రారంభంలో ఉన్న వ్యక్తికి జీవనోపాధి. ఏ కారణం చేతనైనా పింఛన్ ఇవ్వకపోతే జీవితాంతం బతకడం కష్టమేనని, వృద్ధాప్యంలో వివిధ ఖర్చులు చేస్తూ వృద్ధాప్యంలో ఆరోగ్యం క్షీణించి, తద్వారా వారి వైద్యం, నిర్వహణకు గణనీయమైన మొత్తాన్ని వెచ్చించాల్సి వస్తోందన్నారు. ఏదేమైనా, ప్రజా ప్రయోజనం కోసం అథారిటీ ఆఫ్ లా ద్వారా రాష్ట్ర ఉద్యోగుల పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి లేదా మినహాయించడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది. లాక్డౌన్ విధించడం లేదా మరేదైనా కారణంతో రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు పింఛన్ల చెల్లింపును వాయిదా వేయడం లేదా రాష్ట్రం దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్లో పేర్కొన్న మరేదైనా కారణం సహేతుకమైన చర్య కాదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రివైజ్డ్ పెన్షన్ రూల్స్, 1980లోని రూల్ 9 ప్రకారం కొన్ని సందర్భాల్లో మాత్రమే 'పెన్షన్'ను వాయిదా వేయవచ్చు/ నిలిపివేయవచ్చు లేదా నిలిపివేయవచ్చు.

---

[6] (2003) 12 SCC 293

9. పింఛనును నిలుపుదల చేసే లేదా ఉపసంహరించుకునే హక్కు : 1 (1) పింఛను లేదా గ్రాట్యుటీ లేదా రెండింటినీ పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా నిలిపివేయడం లేదా శాశ్వతంగా లేదా ఒక నిర్దిష్ట కాలానికి పెన్షన్ లేదా పాక్షికంగా ఉపసంహరించుకునే హక్కు మరియు మొత్తం లేదా ఏదైనా ఆర్థిక నష్టంలో కొంత భాగాన్ని పెన్షన్ లేదా గ్రాట్యుటీ నుండి రికవరీ చేయమని ఆదేశించే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఏదైనా డిపార్ట్ మెంటల్ లేదా జ్యుడీషియల్ ప్రొసీడింగ్స్ లో పెన్షనర్ తన సర్వీస్ కాలంలో తీవ్రమైన దుష్ప్రవర్తన లేదా నిర్లక్ష్యానికి పాల్పడినట్లు రుజువైతే, పదవీ విరమణ తరువాత తిరిగి ఉద్యోగంలో చేరినప్పుడు చేసిన సేవతో సహా ప్రభుత్వానికి మరియు స్థానిక అథారిటీకి:

ఏదైనా తుది ఉత్తర్వులు జారీ చేసే ముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ ను సంప్రదించాలి. 1 ["అయితే, ఏదైనా న్యాయపరమైన విచారణలో పెన్షనర్ దోషిగా తేలినప్పుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ తో సంప్రదింపులు అవసరం లేదు".]

పింఛనులో కొంత భాగాన్ని నిలిపివేయడం లేదా ఉపసంహరించుకోవడం జరిగితే, అటువంటి పింఛను మొత్తాన్ని రూల్ 45లోని సబ్ రూల్ (5)లో పేర్కొన్న పరిమితికి దిగువకు తగ్గించరాదు.

దుర్వినియోగం, లంచం, బిగామీ, అవినీతి, నైతిక దుర్వినియోగం, ఫోర్జరీ, మహిళల గౌరవానికి భంగం కలిగించడం, దుష్ప్రవర్తన వంటి తీవ్రమైన అభియోగాలు రుజువు అయినందుకు రిటైర్డ్ ప్రభుత్వోద్యోగి దోషిగా

తేలినప్పుడు లేదా కోర్టులో దోషిగా తేలిన తర్వాత మొత్తం పెన్షన్ లేదా గ్రాట్యుటీ లేదా రెండింటినీ నిలిపివేసే జరిమానా విధించవచ్చు.

(2) (ఎ) సబ్ రూల్ (1)లో పేర్కొన్న శాఖాపరమైన చర్యలను ప్రభుత్వోద్యోగి పదవీ విరమణకు ముందు లేదా తిరిగి ఉద్యోగంలో ఉన్నప్పుడు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, ప్రభుత్వ ఉద్యోగి యొక్క తుది పదవీ విరమణ తర్వాత, ఈ నియమం కింద ప్రొసీడింగ్స్ గా పరిగణించబడతాయి మరియు ప్రభుత్వ ఉద్యోగి సర్వీసులో కొనసాగిన విధంగానే వాటిని ప్రారంభించిన అథారిటీ ద్వారా కొనసాగించబడుతుంది మరియు ముగించబడుతుంది.
ఒకవేళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సబార్డినేట్ గా ఉండే అథారిటీ డిపార్ట్ మెంటల్ ప్రొసీడింగ్స్ ను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, ఆ అథారిటీ తన పరిశోధనలను నమోదు చేస్తూ ఒక నివేదికను రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పిస్తుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రివైజ్డ్ పెన్షన్ రూల్స్లోని రూల్ 9లో పేర్కొన్న పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వ విశ్రాంత ఉద్యోగులకు 2020 మార్చి నెలకు చెల్లించాల్సిన పెన్షన్లో కొంత మొత్తాన్ని వాయిదా వేసే పరిస్థితులు లేవు. పింఛను చెల్లింపును వాయిదా వేయడం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం కల్పించిన ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘన కిందకు వస్తుంది.
భారతదేశం. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా ఈ సమస్య ఇకపై రెస్ ఇంటెగ్రా కాదు.

దేవకీ నందన్ ప్రసాద్ వర్సెస్ డియోకీ నందన్ ప్రసాద్ మొదలుకొని వివిధ తీర్పుల్లో సుప్రీంకోర్టు.. బీహార్ మరియు ఒరిస్సా రాష్ట్రాలు[7] దీనిలో సుప్రీంకోర్టు పింఛను ఒక హక్కు అని, దాని చెల్లింపు ప్రభుత్వ విచక్షణపై ఆధారపడి ఉండదని, నిబంధనలకు లోబడి ఉంటుందని, ఆ నిబంధనల పరిధిలోకి వచ్చే ప్రభుత్వ ఉద్యోగి పింఛను పొందడానికి అర్హుడని సాధికారికంగా తీర్పునిచ్చింది. పింఛను మంజూరు ఎవరి విచక్షణపై ఆధారపడి ఉండదని తేల్చి చెప్పింది. సర్వీసు, ఇతర అనుబంధ సంస్థలకు సంబంధించిన మొత్తాన్ని లెక్కించడానికి మాత్రమే అథారిటీ ఆ మేరకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయాల్సిన అవసరం ఉండవచ్చు కానీ పింఛను పొందే హక్కు ఆ అధికారికి అలాంటి ఉత్తర్వుల వల్ల కాదు, నిబంధనల ప్రకారం వస్తుంది. ఈ అభిప్రాయాన్ని పంజాబ్, ఏఎన్నార్ రాష్ట్రాల్లో పునరుద్ఘాటించారు. వి.ఇక్బాల్ సింగ్[8].

కె.ఆర్. ఎర్రి వర్సెస్ పంజాబ్ అండ్ హర్యానా హైకోర్టు ఫుల్ బెంచ్. పంజాబ్ రాష్ట్రం[9] పింఛను పొందే అధికారికి ఉన్న హక్కు స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంది. పైన పేర్కొన్న అదే హైకోర్టు గతంలో ఇచ్చిన రెండు తీర్పుల్లో పేర్కొన్న సూత్రాలను మెజారిటీ సభ్యులు ఆమోదంతో ఉటంకిస్తూ, పింఛనును ప్రభుత్వ తీపి సంకల్పం, ఆనందంపై చెల్లించే బహుమానంగా పరిగణించరాదని, దాని మొత్తంతో సహా పదవీ విరమణ పింఛను పొందే హక్కు ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి ఉన్న విలువైన హక్కు అని పేర్కొంది. తప్పు లేదా దుష్ప్రవర్తనకు జరిమానా విధించడాన్ని వ్యతిరేకించినందుకు ఆ అధికారికి ఇదివరకే అవకాశం కల్పించినప్పటికీ, అతను దోషిగా తేలినప్పటికీ, అతనిపై ఇప్పటికే రుజువు అయిన దుష్ప్రవర్తన ఆధారంగా ఒక అధికారికి చెల్లించాల్సిన పెన్షన్ పరిమాణంలో కోత విధించాలని

---

7 (1971) 2 SCC 330

8 (1976) ఐ.ఐ.ఎల్.జె 377 ఎస్.సి.

9 [ఐఎల్ఆర్ 1967 పుంజ్ & హర్ 278]

కోరినప్పుడు, మెజారిటీ అభిప్రాయపడింది. ఆ విషయంలో మరో అవకాశం ఆ అధికారికి ఇవ్వాలి. సంబంధిత పంజాబ్ సివిల్ సర్వీస్ నిబంధనల ఆధారంగా మరింత అవకాశం ఇవ్వడానికి సంబంధించి ఈ అభిప్రాయాన్ని విద్యావంతులైన న్యాయమూర్తులు వ్యక్తం చేశారు. అయితే ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన పింఛను మొత్తాన్ని తగ్గించినప్పుడు అధికారికి మరో అవకాశం ఇవ్వాలన్న మెజారిటీ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించడానికి విజ్ఞుడైన ప్రధాన న్యాయమూర్తి తన అసమ్మతి తీర్పులో సిద్ధంగా లేరు. ఇప్పటికే తీసుకున్న క్రమశిక్షణా చర్యల ఆధారంగా పింఛనును తగ్గించడం లేదా తిరస్కరించడం ద్వారా చర్యలు తీసుకునే ముందు, ఒక అధికారికి షోకాజ్ నోటీసు ఇవ్వాలా అనే ప్రశ్నను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. ఆ ప్రశ్న మన ముందు పరిశీలనకు తలెత్తదు. ఒక అధికారి పదవీ విరమణ చేసిన తర్వాత మొదటిసారి పింఛనును తగ్గించడానికి లేదా నిలిపివేయడానికి ముందు అధికారులు అనుసరించాల్సిన విధానం గురించి కూడా మేము ఆందోళన చెందడం లేదు. అందువల్ల ఈ అంశంపై పై పంజాబ్ హైకోర్టు తీర్పులో మెజారిటీ, మైనారిటీ న్యాయమూర్తులు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలపై ఎటువంటి అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయబడలేదు. పింఛను అనేది ప్రభుత్వ తీపికబురు, ఆనందంపై చెల్లించాల్సిన బహుమానం కాదని, మరోవైపు పింఛను హక్కు ప్రభుత్వోద్యోగికి ఉన్న విలువైన హక్కు అని గతంలో ఇచ్చిన తీర్పును ఆమోదించినప్పుడు మెజారిటీ అభిప్రాయంతో సుప్రీంకోర్టు ఏకీభవించలేదు.

పై నిర్ణయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు, పిటిషనర్ కు పెన్షన్ పొందే హక్కు ఆర్టికల్ 31(1) ప్రకారం ఆస్తి అని, కేవలం కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వు ద్వారా దానిని నిలిపివేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదని అభిప్రాయపడింది. అదేవిధంగా, పైన పేర్కొన్న క్లెయిమ్ కూడా ఈ క్రింది ఆస్తి. ఆర్టికల్ 19(1)(ఎఫ్) మరియు ఇది సబ్ ద్వారా సేవ్ చేయబడదు- వ్యాసం (5) యొక్క వస్తువు19. అందువల్ల పిటిషనర్ కు పింఛను పొందే హక్కును

నిరాకరిస్తూ 1968 జూన్ 12న జారీ చేసిన ఉత్తర్వు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(ఎఫ్), 31(1) ప్రకారం పిటిషనర్ ప్రాథమిక హక్కును దెబ్బతీస్తుందని పేర్కొంది. ఆర్టికల్ 32 నిర్వహించదగినది..."

డి.ఎస్.నకరా తదితరులలో వి. భారత యూనియన్[10]రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తరఫున మాట్లాడిన జస్టిస్ డి.ఎ.దేశాయ్ తనదైన శైలిలో పింఛను హక్కును పరిగణనలోకి తీసుకుని, ముఖ్యంగా పింఛనును నిర్వచించడం, అది ఆస్తి కాదా మొదలైన అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, చట్టప్రకారం అధికారం ద్వారా తప్ప పింఛనును నిలిపివేయలేమని తేల్చిచెప్పారు. ఇదే సూత్రాన్ని డాక్టర్ హీరాలాల్ వి. బీహార్ మరియు ఇతర రాష్ట్రాలు[11].

జార్ఖండ్ రాష్ట్రంలో వి.జితేంద్ర కుమార్ శ్రీవాస్తవ[12]కొంచెం సేపు

ప్రొవిజనల్ పెన్షన్, గ్రాట్యుటీ మొదలైన వాటి చెల్లింపు కోసం పిటిషనర్ యొక్క క్లెయిమ్ కు సంబంధించి బీహార్ పెన్షన్ రూల్స్ యొక్క రూల్ 43 (బి) తో వ్యవహరిస్తుంది. 31.7.1980 నాటి తీర్మానం నెంబరు 3014 ప్రకారం, శాఖాపరమైన విచారణ పెండింగ్ లో ఉన్న సమయంలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగి యొక్క పెన్షన్ లేదా గ్రాట్యుటీని నిలిపివేసే అధికారం లేదా అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదని సుప్రీంకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ పేర్కొంది.

పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రంలో వర్సెస్ హరీష్ సి బెనర్జీ, ఓర్స్[13], ది

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(ఎఫ్), ఆర్టికల్ 31(1)లను రద్దు చేసిన తర్వాత కూడా 1978 నుంచి 20వ తేదీ వరకు రాజ్యాంగ (44వ సవరణ) చట్టం ద్వారా ఈ విషయాన్ని సుప్రీంకోర్టు గుర్తించింది.th 1979 జూన్ లో ఆస్తి హక్కు ప్రాథమిక హక్కుగా మిగిలిపోలేదని,

---

10 1983 ఏఐఆర్ 130

11 సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు.1677-1678 ఆఫ్ 2020 తేది 18.02.2020

12 (2013) 12 SCC 210

13 (2006) 7 SCC 651

అది ఇప్పటికీ రాజ్యాంగ హక్కు అని, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300ఏలో పొందుపరిచిన విధంగా, హరి కృష్ణ మందిర్ ట్రస్ట్ విలో సుప్రీంకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇదే విషయాన్ని పునరుద్ఘాటించింది. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం [14]. పింఛన్ పొందే హక్కును ఆస్తి హక్కుగా పరిగణించారు. బాంబే హైకోర్టు

పురుషోత్తం కాశీనాథ్ కులకర్ణి తదితరులు వి. [మార్చు] రాష్ట్రం

మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలు..[15] మరియు రాంలాల్ లోని చత్తీస్ ఘడ్ హైకోర్టు

శర్మ వి. చత్తీస్ ఘడ్ రాష్ట్రం[16] డి.ఎస్.నకారా తదితరులపై ఆధారపడి వి. పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయలేమని యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (సుప్రా సూచించింది) తేల్చింది. ఆస్తి స్వభావంలో ఇది ఉద్యోగికి కష్టపడి సంపాదించిన ప్రయోజనం.

జీతం వాయిదా విషయానికి వస్తే ఉద్యోగికి చెల్లించాల్సిన వేతనాన్ని చట్టప్రకారం తప్ప ఏ మేరకునూ వాయిదా వేయలేమన్నది పిటిషనర్ వాదన.

'జీతం' అనే పదం ఏ చట్టంలోనూ నిర్వచించబడదు, కానీ జీతం అనేది ఒక స్థిరమైన క్రమమైన చెల్లింపు, ఇది సాధారణంగా నెలవారీ ప్రాతిపదికన చెల్లించబడుతుంది, కానీ తరచుగా యజమాని ఒక ఉద్యోగికి చేసే వార్షిక మొత్తంగా వ్యక్తీకరించబడుతుంది.

అందువలన, జీతం అనేది ఒక యజమాని నుండి ఉద్యోగికి చెల్లించే ఒక రూపం, ఇది ఒక ఉపాధి ఒప్పందంలో పేర్కొనబడుతుంది. ఇది పీస్ వేతనాలకు విరుద్ధంగా ఉంటుంది, ఇక్కడ ప్రతి ఉద్యోగం, గంట లేదా ఇతర యూనిట్ను ఆవర్తన ప్రాతిపదికన కాకుండా విడిగా చెల్లిస్తారు. అకౌంటింగ్ లో జీతాలు పేరోల్ అకౌంట్లలో నమోదవుతాయి. 'జీతం' అనే పదాన్ని

---

14 సివిల్ అప్పీల్ నెం.6156 ఆఫ్ 2013 తేది 07.08.2020

15 W.P.No.2630 ఆఫ్ 2014 తేది 16.02.2016

16 27.11.2015 నాటి 2014 యొక్క W.P.నెం.352

ఏ చట్టం కిందా ప్రత్యేకంగా నిర్వచించనప్పటికీ, వివిధ తీర్పులు మరియు జీతం యొక్క నిఘంటువు అర్థంలో సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన చట్టంపై కోర్టు వెనక్కి తగ్గవచ్చు.

కేంబ్రిడ్జ్ నిఘంటువు ప్రకారం, "జీతం" అనేది ఒక ఉద్యోగి తన ఉద్యోగం చేయడానికి ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించే మొత్తం డబ్బు లేదా ఉద్యోగంలో భాగంగా ప్రతి నెలా అతను అందుకునే చెల్లింపులలో ఒకటిగా నిర్వచించబడింది. కొలిన్స్ నిఘంటువులో, "జీతం" అనేది ఒకరికి వారి యజమాని ప్రతి నెలా చెల్లించే డబ్బు.

'ఆస్తి' అనే పదం చరాస్తులు మరియు స్థిరాస్తులు రెండింటినీ కలిగి ఉంటుంది, ఒక ఉద్యోగికి చెల్లించాల్సిన పెన్షన్ మరియు జీతం రెండూ ఆస్తిలో భాగమని చెప్పవచ్చు, మాధవ్ రావు సింధియా వి కేసులో సుప్రీం కోర్టు పేర్కొంది. భారత యూనియన్[17], మాజీ పాలకులకు చెల్లించాల్సిన ప్రీవీ పర్సు ఆస్తి అని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. కె.నాగరాజు వి. స్థితి[మార్చు]ఎ.పి.[18]- జీవనోపాధిపై వ్యక్తి హక్కు రిటైర్మెంట్ నిబంధనలకు లోబడి ఉన్న ఆస్తి అని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. కేరళ రాష్ట్రంలో వి.పద్మనాభన్[18] మాధవ్ రావు సింధియా వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మధ్యప్రదేశ్ కేసులో ప్రభుత్వ సర్వీస్ రూల్స్ ప్రకారం పెన్షన్ హక్కు ఆస్తి అని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.[19], మరియు ఎమ్.పి.వి.ఎస్.రానోజీరావు యొక్క స్థితి[20], ఈ నేపథ్యంలో ఆస్తి అని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది ఆర్టికల్ 300-ఎ ఇందులో 'డబ్బు', జీతభత్యాల పింఛను, ప్రభుత్వం ఏటా చెల్లించే నగదు గ్రాంట్లు ఉంటాయి. గవర్నమెంట్ సర్వీస్ రూల్స్ ప్రకారం రావాల్సిన పెన్షన్; చట్టం కింద ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన బోనస్ మరియు ఇతర మొత్తాలపై హక్కు.

---

[17] AIR 1971 SC 530 18
AIR 1985 SC 553

[18] ఏఐఆర్ 1985 ఎస్సీ 356

[19] ఏఐఆర్ 1961 ఎస్సీ 298

[20] ఏఐఆర్ 1968 ఎస్సీ 1053

అందువల్ల, పైన పేర్కొన్న నిర్వచనాల దృష్ట్యా, జీతం అనేది ఒక ఉద్యోగి యొక్క పరోక్ష ఉపాధి ఒప్పందం కింద అతను చేసిన సేవకు యజమాని చెల్లించే మొత్తం. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో, సర్వీసులో నియమితులైన తరువాత విధులకు హాజరైన తరువాత ప్రభుత్వానికి మరియు దాని ఉద్యోగులకు మధ్య వేతన చెల్లింపు ఒప్పందం ఉంది. నెలవారీగా లేదా వార్షికంగా జీతం చెల్లించడానికి ఉద్యోగి మరియు యజమాని మధ్య సంప్రదింపులు జరిగినప్పుడు, అంగీకరించిన విధంగా వేతనం చెల్లించడం ప్రభుత్వ విధి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక నియమావళిలోని ఆర్టికల్ 72 ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల క్లెయిమ్లు, వేతనం, భత్యం చెల్లించడానికి గడువు తేదీ గురించి వివరిస్తుంది.

(a) క్లాజులు (బి) మరియు (సి) లో ఇవ్వబడిన విధంగా మినహా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరికీ వేతనం మరియు అలవెన్సులు, సెలవు జీతం మరియు ఇతర నెలవారీ పునరావృత చెల్లింపులు మరియు ఆకస్మిక పరిస్థితుల నుండి చెల్లించిన వర్క్చార్జ్ సంస్థలు మరియు సిబ్బందికి చెల్లించే జీతాలు / వేతనాలు ఏప్రిల్ మొదటి పని రోజున చెల్లించాల్సిన మార్చి నెల మినహా వారు సంబంధం ఉన్న నెల యొక్క చివరి పని రోజున చెల్లించబడతాయి. ఒకవేళ నెలాఖరులో చివరి పనిదినం బ్యాంకుకు సెలవుదినం అయితే ముందు పనిదినం నాడు పంపిణీ చేయాలి.

(b) (i) (ఎ) వ్యక్తులు వారు సంబంధం ఉన్న నెల ముగిసిన తర్వాత మాత్రమే చెల్లింపు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఏదేమైనా, మరుసటి నెల మొదటి రోజు (ఆదివారంతో సహా) ప్రభుత్వ సెలవుదినం అయినప్పుడు, పింఛన్ల పంపిణీకి నిధులు ట్రెజరీ లేదా బ్యాంకు నుండి తీసుకోలేనప్పుడు, ఏప్రిల్ మొదటి పనిదినంలో చెల్లించాల్సిన మార్చి నెల మినహా, పెన్షన్లు వారికి సంబంధించిన చివరి పని రోజున చెల్లించబడతాయి. ఏదేమైనా, అటువంటి సందర్భాల్లో, మార్చి కాకుండా ఇతర

సందర్భాల్లో, నెలలో చివరి పనిదినం కూడా ప్రభుత్వ సెలవుదినం లేదా బ్యాంకు సెలవుదినం అయితే, మునుపటి పని రోజున పంపిణీ చేయబడుతుంది.

(బి) (i) (బి) బ్యాంకులు, పోస్టాఫీసుల ద్వారా చెల్లించే పింఛన్లను మార్చి నెల మినహా ప్రతి నెలా చివరి పనిదినం నాడు చెల్లించాలి, ఏప్రిల్ మొదటి పనిదినం నాడు చెల్లించాలి. అయితే అలాంటి సందర్భాల్లో మార్చి కాకుండా నెలలో చివరి పనిదినం కూడా బ్యాంకు లేదా పోస్టల్ హాలిడే అయితే ముందు పని రోజున చెల్లించాలి.

(c) ఒక నెలలో కొంత భాగానికి చెల్లించాల్సిన చెల్లింపు సాధారణంగా ఈ క్రింది పరిస్థితులలో నెలాఖరు వరకు వేచి ఉండకుండా ఒకేసారి చేయాలి:-

(1) ప్రభుత్వోద్యోగి డిప్యుటేషన్, సెలవు లేదా సెలవులపై భారతదేశం వెలుపలికి వెళ్లి, ఫండమెంటల్ రూల్ 91 నిబంధనల ప్రకారం భారతదేశంలో సెలవు జీతం తీసుకోవడానికి ఎంచుకోనప్పుడు.

(2) ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని మరొక ఆడిట్ సర్కిల్ కు లేదా అదే ఆడిట్ సర్కిల్ పరిధిలో బదిలీ చేసినప్పుడు మరియు -

(i) పబ్లిక్ వర్క్స్ డిపార్ట్ మెంట్ లేదా ఫారెస్ట్ డిపార్ట్ మెంట్ కు లేదా

(ii) ఒక పబ్లిక్ వర్క్స్ డివిజన్ నుంచి మరో పబ్లిక్ వర్క్స్ డివిజన్ కు, లేదా

(iii)ఒక డిపార్ట్ మెంట్ నుంచి మరో డిపార్ట్ మెంట్ కు, తద్వారా కంట్రోల్ అథారిటీలో మార్పు వస్తుంది, లేదా (iv) కరువు డ్యూటీకి లేదా దాని నుండి.

(3) ప్రభుత్వోద్యోగిని నాన్ గెజిటెడ్ పోస్టు నుంచి గెజిటెడ్ పోస్టుకు ప్రమోట్ చేసినప్పుడు లేదా ఒక కార్యాలయం నుంచి మరో కార్యాలయానికి బదిలీ అయిన సందర్భాల్లో గెజిటెడ్ పోస్టు నుంచి నాన్ గెజిటెడ్ పోస్టుకు బదిలీ చేసినప్పుడు..

(4) ఒక ప్రభుత్వోద్యోగి చివరికి ప్రభుత్వ సేవ నుండి వైదొలిగినప్పుడు లేదా విదేశీ సేవకు బదిలీ అయినప్పుడు.

(5) సివిల్ పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని కమ్యూట్ చేసినప్పుడు, కమ్యూటేషన్ అమల్లోకి వచ్చే ముందు రోజు వరకు చెల్లించాల్సిన అన్డ్యూస్డ్ పెన్షన్ మొత్తాన్ని కమ్యూట్ చేసిన భాగం యొక్క కమ్యూటెడ్ విలువతో కలిపి చెల్లించాలి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక నియమావళిలోని ఆర్టికల్ 72 దృష్ట్యా ప్రభుత్వోద్యోగి నెల చివరి పనిదినం నాడు బిల్లులు సమర్పించి జీతాలు చెల్లించడం రాష్ట్ర విధి. జీతాలు ఇవ్వకపోతే జీవనోపాధి నిరాకరణ అవుతుంది.

ఉద్యోగులకు జీతం లేదా పెన్షన్ చెల్లించడం అనేది వారి సర్వీసు సమయంలో జీతం ద్వారా మరియు పదవీ విరమణ తర్వాత పెన్షన్ ద్వారా వారి జీవనోపాధిని పెంచడానికి మాత్రమే. జీతం లేదా పింఛనులో పూర్తిగా లేదా కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేస్తే, అది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం హామీ ఇవ్వబడిన జీవించే హక్కును నిరాకరించినట్లే. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం జీవనోపాధి హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించలేదు. కానీ, తరువాత న్యాయ వివరణ ద్వారా ఇది ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించబడింది

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం..

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 జీవించే హక్కును కల్పించింది. జీవించే హక్కులో జీవనోపాధి హక్కు కూడా ఉంది. ఆర్టికల్ 21 రాజ్యాంగంలోని గొప్ప నిశ్శబ్దాలలో ఒకటి అని భారత న్యాయస్థానాలు పదేపదే అభిప్రాయపడ్డాయి. జీవనోపాధి హక్కును అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తుల వ్యక్తిగత ఆకాంక్షలకు లోబడి ఉండకూడదు. ఆర్టికల్ 21 ప్రసాదించిన జీవించే

హక్కును కాలరాయడం విస్తృతమైనది, విస్తృతమైనది. ఆ హక్కు యొక్క ఒక ముఖ్యమైన అంశం జీవనోపాధి హక్కు, ఎందుకంటే, ఏ వ్యక్తి కూడా జీవన సాధనాలు, అంటే జీవనోపాధి సాధనాలు లేకుండా జీవించలేడు. జీవనోపాధి హక్కును రాజ్యాంగబద్ధమైన జీవించే హక్కులో భాగంగా పరిగణించకపోతే, ఒక వ్యక్తి జీవించే హక్కును హరించడానికి సులభమైన మార్గం అతని జీవనోపాధి సాధనాలను రద్దు చేసే స్థాయికి కోల్పోవడం.

రీ: సంత్ రామ్[21] "మేనకా గాంధీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా" ముందు తలెత్తిన కేసు[22]జీవనోపాధి హక్కు ఆర్టికల్ 21లోని 'జీవితం' అనే పదం పరిధిలోకి రాదని సుప్రీంకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. హైకోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది.

> రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21లో 'జీవితం' అనే పదం 'జీవనోపాధి'ని కలిగి ఉందనే వాదనను తిరస్కరించాలి. జీవనోపాధి సమస్యను ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం పరిష్కరించలేదన్నారు.

"ఓల్గా టెల్లీస్ వర్సెస్ బాంబే మునిసిపల్ కార్పొరేషన్" లో[23]" ది అపెక్స్ కోర్టు ఈ విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

> పౌరులకు తగిన జీవనోపాధిని, పనిచేసే హక్కును కల్పించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంటే, జీవించే హక్కు నుంచి జీవనోపాధి హక్కును మినహాయించడం దుర్మార్గం అవుతుంది. ప్రభుత్వం సానుకూల చర్య ద్వారా పౌరులకు తగిన జీవనోపాధి లేదా పని మార్గాలను అందించమని బలవంతం

---

21 ఏఐఆర్ 1960 ఎస్సీ 932

22 ఏఐఆర్ 1978 ఎస్సీ 597

23 AIR1986SC180

చేయకూడదు. కానీ, చట్టం ద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన న్యాయమైన మరియు నిష్పాక్షిక ప్రక్రియ ప్రకారం తప్ప జీవనోపాధి హక్కును కోల్పోయిన ఏ వ్యక్తి అయినా, ఆర్టికల్ 21 ప్రసాదించిన జీవించే హక్కును హరించడాన్ని సవాలు చేయవచ్చు.

(ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడుతుంది).

దోపిడీకి తావులేకుండా మానవ గౌరవంతో జీవించే హక్కు ఆర్టికల్ 21లో పొందుపరచబడింది మరియు రాష్ట్ర విధాన ఆదేశిక సూత్రాల నుండి మరియు ముఖ్యంగా ఆర్టికల్ 39 మరియు ఆర్టికల్ 41 మరియు 42 యొక్క క్లాజులు (ఇ) మరియు (ఎఫ్) నుండి దాని జీవిత పరిధిని పొందుతుంది మరియు అందువల్ల, కనీసం, మానవ గౌరవంతో జీవించే హక్కు, గౌరవంతో జీవించే ప్రాథమిక హక్కును హరించే ఏదైనా చర్య తీసుకునే హక్కును ఇందులో చేర్చాలి. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ద్వారా హామీ ఇవ్వబడిన రాజ్యాంగ హక్కులో అంతర్భాగంగా.

లో 'ఢిల్లీ.. రవాణా సంస్థ v. డి.టి.సి. మజ్దూర్ కాంగ్రెస్..[24]జీవించే హక్కులో జీవించే హక్కు కూడా ఉందని సుప్రీంకోర్టు ఈ సూత్రాన్ని పునరుద్ఘాటించింది. అందువల్ల జీవనోపాధి హక్కు అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తుల ఆకాంక్షలకు కట్టుబడదు.

---

[24] (1991) ఐ.ఎల్.జె395 ఎస్.సి.

ఆదాయం అనేక ప్రాథమిక హక్కులకు పునాది. ప్రాథమిక హక్కులను నిర్వచించని ఆవరణలు, అనిశ్చిత అనువర్తనాల అధోగతికి నెట్టడం సరికాదు. అది వారిని అపహాస్యం చేయడమే అవుతుంది.

సర్వోన్నత న్యాయస్థానం వివిధ తీర్పుల్లో ఈ హక్కును వివరించింది.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ప్రకారం జీవించే హక్కులో జీవనోపాధి ఒక భాగం.

"ఎం.పాల్ ఆంథోనీ వర్సెస్ భారత్ గోల్డ్ మైన్స్ లిమిటెడ్" అనే సూత్రాన్ని ప్రస్తావించడం సముచితం.[25]- ప్రభుత్వ ఉద్యోగి లేదా ప్రభుత్వ సంస్థలో ఉన్నప్పుడు సుప్రీం కోర్టుఅతనిపై శాఖాపరమైన క్రమశిక్షణా విచారణ జరిగే వరకు సస్పెండ్ చేయబడింది, అతనికి జీవనభృతి చెల్లించాలి. ప్రభుత్వం అని హైకోర్టు నొక్కి చెప్పింది.
సేవకుడు జీవించే హక్కును కోల్పోడు. ఏదేమైనా, చట్టం ద్వారా స్థాపించబడిన ప్రక్రియ ప్రకారం ఒక వ్యక్తి అటువంటి హక్కును కోల్పోతే, అది నిష్పాక్షికంగా, న్యాయబద్ధంగా మరియు సహేతుకంగా ఉండాలి మరియు ప్రజల విస్తృత ప్రయోజనాలకు అనుకూలంగా ఉండాలి, ఆర్టికల్ 21 కింద జీవనోపాధి హక్కును కోల్పోవాలన్న అభ్యర్థన అస్థిరమైనది.

అందువలన, సుప్రీంకోర్టు వివిధ తీర్పులలో నిర్దేశించిన చట్టం దృష్ట్యా (సుప్రా సూచించబడింది), 'జీవించే హక్కు' అనే పదానికి అర్థాన్ని విస్తృతం చేయడం 'జీవనోపాధి హక్కు', జీవనోపాధి హక్కు ప్రాథమిక హక్కు, మరియు ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 కింద హామీ ఇవ్వబడిన జీవించే హక్కులో అంతర్భాగం. అందువల్ల, 31.03.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.26 జారీ చేయడం ద్వారా సర్వీసులో ఉన్న ఉద్యోగులకు మరియు

---

[25] AIR 1999 SC 1416

పదవీ విరమణ చేసిన ఉద్యోగులకు అర్హత కలిగిన జీతం మరియు పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని చెల్లించకపోవడం మరియు

26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.37 భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21ని ఉల్లంఘించడమే.

జీతంలో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం, పైన చెప్పిన విధంగా పింఛను చెల్లించకపోవడం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300ని ఉల్లంఘించడమేనని పిటిషనర్ మొదటి నుంచి వాదిస్తున్నారు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ ప్రకారం, భారతదేశంలోని ఏ పౌరుడూ చట్టబద్ధ అధికారం ద్వారా తప్ప తన ఆస్తి హక్కును కోల్పోకూడదు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎను ఆకర్షించడానికి జీతం మరియు పెన్షన్ ఒక వ్యక్తి యొక్క ఆస్తిలో భాగం కాబట్టి, అటువంటి హక్కును చట్టం ద్వారా తప్ప హరించలేము.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎను పరిశీలిస్తే, భారతదేశంలోని ఏ పౌరుడైనా చట్టప్రకారం అధికారం ద్వారా తప్ప వారి ఆస్తి హక్కును కోల్పోలేడు. అంటే రాజ్యానికి అధికారం ఉంటే తప్ప భారతదేశంలోని ఏ పౌరుడి ఆస్తిని తీసుకోలేరు. షాపూర్ ఎం.మెహ్రా వర్సెస్ అలహాబాద్ బ్యాంక్[26] పెన్షన్, గ్రాట్యుటీతో సహా విశ్రాంత ప్రయోజనాలు ఆస్తిలో విలువైన హక్కు అని బాంబే హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

లో దేవకి నందన్ ప్రసాద్ వి. బీహార్ రాష్ట్రం (సుప్రా అని పిలుస్తారు), సుప్రీం కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> (i) పింఛను పొందే హక్కు పిటిషనర్ కు ఉన్న ఆస్తి. ఆర్టికల్ 31(1) కేవలం కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వు ద్వారా దానిని నిలిపివేసే అధికారం రాజ్యానికి లేదు. అదేవిధంగా, పైన పేర్కొన్న క్లెయిమ్ కూడా ఈ క్రింది

---

[26] (2012) 3 మహ.ఎల్.జె 126

ఆస్తి. ఆర్టికల్ 19(1)(ఎఫ్) మరియు ఇది సబ్ ద్వారా సేవ్ చేయబడదు- వ్యాసం (5) యొక్క వస్తువు19. అందువల్ల, పిటిషనర్ పెన్షన్ పొందే హక్కును నిరాకరిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వు పిటిషనర్ యొక్క ప్రాథమిక హక్కును ప్రభావితం చేస్తుందని పేర్కొంది. ఆర్టికల్ 19(1)(ఎఫ్) మరియు 31(1) రాజ్యాంగం మరియు దాని ప్రకారం రిట్ పిటిషన్ ఆర్టికల్ 32 నిర్వహించదగినది."

11. పైన పేర్కొన్న చట్టపరమైన స్థితిగతుల దృష్ట్యా, పైన పేర్కొన్న ప్రయోజనాలను పొందే హక్కు రాజ్యాంగబద్ధమైన హక్కు అని స్పష్టమవుతోంది. మధ్యప్రదేశ్ సివిల్ సర్వీసెస్ (పెన్షన్) రూల్స్, 1976 ప్రకారం మాత్రమే గ్రాట్యుటీ లేదా రిటైర్డ్ బకాయిలను నిలిపివేయవచ్చు లేదా తగ్గించవచ్చు. ప్రస్తుత కేసులో, గ్రాట్యుటీ లేదా ఇతర బకాయిలను ఆపడానికి లేదా నిలిపివేయడానికి ప్రతివాదులు ఈ నిబంధనలను అమలు చేయడంలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నట్లు చూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు.

అందువల్ల, సర్వీసులో ఉన్న లేదా పదవీ విరమణ చేసిన ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన జీతం మరియు పెన్షన్ రెండూ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ కింద ఆస్తి నిర్వచనం పరిధిలోకి వస్తాయి.

భారత రాజ్యాంగం చట్టం ద్వారా ఏ వ్యక్తి ఆస్తిపైనైనా హక్కును హరించడానికి రాష్ట్రాన్ని అనుమతించినప్పటికీ, ప్రతివాదులు సర్వీసులో ఉన్న లేదా పదవీ విరమణ చేసిన ఉద్యోగులకు జీతం / పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని చెల్లించడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇచ్చిన

ఏ నిబంధనను చూపించలేకపోయారు. జీతం లేదా పెన్షన్ వాయిదాను నియంత్రించే ఎటువంటి చట్టం లేనప్పుడు, సర్వీసులో ఉన్న ఉద్యోగులు లేదా రిటైర్డ్ ఉద్యోగులు ఆస్తి హక్కును కోల్పోవడం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ హామీ ఇచ్చిన రాజ్యాంగ హక్కును ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది. జీతభత్యాలు, పింఛన్ల చెల్లింపును వాయిదా వేసే రాష్ట్ర హక్కుకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు, ఇతర న్యాయస్థానాలు ఇచ్చిన కొన్ని తీర్పులను ఈ విషయంలో ప్రస్తావించడం లాభదాయకం.

డాక్టర్ శ్రీమతి మన్మోహన్ కౌర్ వర్సెస్. మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం[మార్చు][27] ది గ్వాలియర్

జీతం, పెన్షనరీ బెనిఫిట్స్ చెల్లించకపోవడం లేదా జీతం లేదా దానిలో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం లేదా చెల్లించకపోవడం చట్టవిరుద్ధమని మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. హైకోర్టు మరో తీర్పులో..

సురేష్ కుమార్ ద్వివేది మరియు ఇతరులపై మధ్యప్రదేశ్ కోర్టు వి. మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రం[28] ఆర్టికల్ 21లో పొందుపరిచిన విధంగా ఒక వ్యక్తి యొక్క గౌరవం ఉల్లంఘించబడదని, అతని వ్యక్తిత్వాన్ని అభివృద్ధి చేస్తే తప్ప దానికి హామీ ఇవ్వలేమని, అందుకు ఏకైక మార్గం అతనికి విద్యను అందించడం అని అభిప్రాయపడ్డారు. అందువల్ల దేశ పాలనలో మౌలికమైన ఆదేశిక సూత్రాలను రాజ్యాంగంలోని మూడవ భాగంలో హామీ ఇచ్చిన ప్రాథమిక హక్కుల నుంచి వేరు చేయలేం. ఈ సూత్రాలను ప్రాథమిక హక్కుల్లోకి చదవాలి. రెండూ ఒకదానికొకటి అనుబంధంగా ఉంటాయి. [మార్చు]

సిద్ధి బాల బోస్ లైబ్రరీ అసోసియేషన్ డివిజన్ బెంచ్ గతంలో దాఖలు చేసిన కేసును కోర్టు రిఫర్ చేసింది. మహ్యా ప్రదేశ్ రాష్ట్రం[29] చట్టంలోని సెక్షన్ 5 యొక్క చెల్లుబాటును

---

[27] W.P.నెం.3208 ఆఫ్ 2011 తేది 08.12.2014

[28] 1993 (0) MPLJ 663

[29] 1979 MPLJ 379

పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ, చట్టంలోని వివిధ నిబంధనలను కొంత వివరంగా ప్రస్తావించిన తరువాత, పేరా 4 లో, చట్టంలోని నిబంధనలు ప్రధానంగా గుర్తింపు పొందిన ఉపాధ్యాయులు మరియు ఇతర ఉద్యోగులకు ట్రెజరీ ద్వారా ప్రతి నెలా ఎటువంటి చట్టవిరుద్ధమైన కోత లేకుండా పూర్తి వేతనాన్ని సకాలంలో చెల్లించే యంత్రాంగాన్ని అందిస్తాయి. ఈ ప్రయోజనం కోసం తగినంత నిధుల లభ్యత మరియు ఈ చెల్లింపు చేయడానికి విద్యార్థుల నుండి పొందిన గ్రాంట్ మొత్తాన్ని మరియు ఎక్కువ ఫీజులను ఉపయోగించడం. ఉపాధ్యాయుల సర్వీసు కాలపరిమితి తదితరాలను కూడా ఈ చట్టంలో పొందుపరిచారు. మరియు తగిన సిబ్బంది నియామకానికి వీలు కల్పిస్తుంది. ప్రైవేటు విద్యా సంస్థల యాజమాన్యాలు నిబంధనలు పాటించేలా తగిన ఏర్పాట్లు చేశారు. సెక్షన్ 3 ప్రకారం ఎలాంటి అనధికారిక మినహాయింపు లేకుండా ప్రతి నెలా 20వ తేదీ లోపు వేతనం చెల్లించడానికి సెక్షన్ 5 ప్రకారం 'సంస్థాగత నిధి' ఏర్పాటుకు అవకాశం ఉంది. ఈ సెక్షన్ లోని వివిధ ఉప క్లాజులు సంస్థాగత నిధి ప్రధానంగా సెక్షన్ 5లో పేర్కొన్న విధంగా ఆ సంస్థ ఉపాధ్యాయులు మరియు ఉద్యోగుల వేతనాల పంపిణీ కోసం ఏర్పాటు చేయబడిందని చూపిస్తుంది. సబ్ సెక్షన్ (7) కింద ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసర్ లేదా అతని నామినీకి వేరే విధంగా వ్యవహరించే అధికారం లేదు, సంస్థాగత నిధిలో లభ్యమయ్యే డబ్బు నిర్దేశిత ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించబడుతుందని మరియు అది సమర్థవంతంగా చేయబడుతుందని ధృవీకరించడం మాత్రమే అతని విధి.

నార్త్ మలేషియా డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ Sdn Bhd వర్సెస్ అంగ్ చెంగ్ పోహ్[30]ఉద్యోగి వేతనాన్ని యజమాని ఏకపక్షంగా తగ్గించడం ఉద్యోగ ఒప్పంద మూలాలకు వెళ్లడాన్ని గణనీయంగా ఉల్లంఘించడమేనని మలేషియా కోర్టు అభిప్రాయపడింది. అటువంటి ఉల్లంఘన

[30] (2001) 3 ఐఎల్ఆర్ 387

యజమాని ఇకపై ఒప్పందం యొక్క ముఖ్యమైన నిబంధనలలో ఒకదానికి కట్టుబడి ఉండాలని కోరుకోవడం లేదని చూపిస్తుంది. ఒక ఉద్యోగిని చట్టబద్ధంగా తొలగించినప్పుడు ఏకపక్ష వేతన కోత అనుమతించబడే కొన్ని సందర్భాల్లో, ఉద్యోగి యొక్క తక్కువ ఉద్యోగ ర్యాంకింగ్ను ప్రతిబింబించేలా డిమోషన్ సాధారణంగా వేతన తగ్గింపుతో వస్తుంది. కొన్ని కంపెనీలు తొలగింపునకు ప్రత్యామ్నాయంగా వేతనాల్లో కోతలు విధించవచ్చు. అటువంటి పరిస్థితులలో, వివాదం తలెత్తినప్పుడు, వేతన కోత అన్యాయమైన కార్మిక పద్ధతి కాదా అని నిర్ధారించడానికి పారిశ్రామిక న్యాయస్థానం మొత్తం అన్ని పరిస్థితులను పరిశీలిస్తుంది. ఒకవేళ ఉద్యోగి సదుద్దేశంతో వేతన కోత చేయలేదని భావించినట్లయితే, వేతన కోత అనేది ఒప్పందం యొక్క ప్రాథమిక ఉల్లంఘన అనే ప్రాతిపదికన నిర్మాణాత్మక తొలగింపు క్లెయిమ్ దాఖలు చేయడాన్ని అతడు/ఆమె పరిగణించవచ్చు.

ఉద్యోగుల వేతనానికి, వేతన వాయిదాకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. పే డాకింగ్ అంటే ఉద్యోగి జీతంలో కోత తప్ప మరేమీ కాదు. కొన్ని సందర్భాల్లో మినహాయింపు పొందిన ఉద్యోగుల వేతనాన్ని పెంచుకోవడానికి అనుమతి ఉంటుంది. తక్షణ కేసులో, పిటిషనర్ యొక్క ఫిర్యాదు వేతన డాకింగ్ కాదు, కానీ ఇది జీతం లేదా పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం మాత్రమే. అయితే, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫైనాన్షియల్ కోడ్ లోని ఆర్టికల్ 72 ప్రకారం ఒకే నెల చివరి పనిదినం నాడు చెల్లించాల్సిన జీతాలు లేదా పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి యజమానిని అనుమతించడానికి ఏ చట్టమూ ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇవ్వదు కాబట్టి, మునుపటి పేరాలలో పేర్కొన్న విధంగా, ఇటువంటి వాయిదా వివిధ న్యాయస్థానాలు నిర్దేశించిన చట్టానికి విరుద్ధం. అందువల్ల, ఎటువంటి చట్టాధికారం లేనప్పుడు, జీతం లేదా పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ కింద హామీ ఇవ్వబడిన రాజ్యాంగ హక్కును ఉల్లంఘించడమే అవుతుంది, ఎందుకంటే అటువంటి వాయిదా ఏ చట్ట అధికారానికి విరుద్ధం.

ఈ దశలో 'చట్టం అధికారం' అనే పదానికి అర్థాన్ని ప్రస్తావించడం సముచితం. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 13, 300-ఎ కింద ఉపయోగించిన 'చట్టం' అనే పదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 13కు సంబంధించి మాత్రమే కాకుండా, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ మరియు 31 సిలకు సంబంధించి కూడా "చట్టం" అనే పదానికి అర్థాన్ని అర్థం చేసుకుంది.

భారతదేశం. "బీడీ సప్లై కంపెనీ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా" కేసులో సుప్రీం కోర్టు[31]" మరియు

"ఎడ్వర్డ్ మిల్స్ Co.Ltd. వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ అజ్మీర్[32]ఈ అధికరణలో చట్టం అంటే శాసనసభ చేసిన చట్టం అని, చట్టబద్ధమైన ఉత్తర్వులను కలిగి ఉంటుందని అభిప్రాయపడింది. చట్టబద్ధమైన నియమాల ద్వారా ప్రసాదించిన అధికారాన్ని ఉపయోగించి చేసిన ఉత్తర్వులు కూడా చట్టంగా పరిగణించబడతాయి. (ఉదా: మధ్యప్రదేశ్ వర్సెస్ మాదావర్ జి.సి.[33]") ఏదేమైనా, ప్రాథమిక హక్కుకు భంగం కలిగించే పరిపాలనా ఉత్తర్వు చెల్లుబాటు అవుతుందని చట్టం అర్థం కాదు, ఎందుకంటే ఇది ఆర్టికల్ 13 (3) యొక్క అర్థంలో "చట్టం" కాదు.

భారత రాజ్యాంగం (ఉదా: బషీర్ నాథ్ వర్సెస్ సి.ఐ.టి.[34] మరియు "మెర్విన్ కౌటిండో వర్సెస్ కలెక్టర్, కస్టమ్స్ బాంబే[35]")

---

[31] ఏఐఆర్ 1956 ఎస్సీ 479

[32] ఏఐఆర్ 1955 ఎస్సీ 25

[33] 1955 (1) దక్షిణ మధ్య రైల్వే 599

[34] ఏఐఆర్ 1959 ఎస్సీ 149

[35] ఏఐఆర్ 1967 ఎస్సీ 52

అందువల్ల, శాసనసభ లేదా పార్లమెంటు చేసిన ఏ చట్టమైనా భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 13 (3) అర్థంలో చట్టం అని చెప్పవచ్చు. అదే సమయంలో 'బిశంభర్ దయాళ్ చంద్ర మోహన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్' కేసులో సుప్రీంకోర్టు..[36]రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఏకు సంబంధించి సమస్యను పరిష్కరించేటప్పుడు..
భారత రాజ్యాంగం "చట్టం యొక్క అధికారం" అనే పదాన్ని నిర్వచించింది.

300-ఎ ప్రకారం చట్టం ద్వారా తప్ప ఏ వ్యక్తి తన ఆస్తిని కోల్పోకూడదు. ఆర్టికల్ 162 ప్రకారం రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక అధికారాన్ని ఆశ్రయిస్తూ, ఒక వ్యక్తి యొక్క ఆస్తిని హరించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీలులేదు. అటువంటి అధికారాన్ని కేవలం చట్టబద్ధమైన అధికారం ద్వారా మాత్రమే ఉపయోగించవచ్చు, కేవలం కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ లేదా ఉత్తర్వు ద్వారా కాదు. 162వ అధికరణం రాజ్యాంగంలోని ఇతర నిబంధనలకు లోబడి ఉందని ప్రారంభ పదాల ద్వారా స్పష్టమవుతోంది. అందువల్ల ఇది తప్పనిసరిగా ఆర్టికల్ 300ఏకు లోబడి ఉంటుంది. ఆర్టికల్ 300ఎ సందర్భంలో 'చట్టం' అనే పదానికి పార్లమెంటు చట్టం లేదా రాష్ట్ర శాసనసభ, ఒక నియమం లేదా చట్టబద్ధమైన ఉత్తర్వు అని అర్థం; చట్టం యొక్క శక్తిని కలిగి ఉండటం, అది సానుకూలమైనది లేదా రాజ్యం చేసిన చట్టం.

"హిందుస్తాన్ టైమ్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యు.పి.[37]" బిశంభర్ దయాళ్ చంద్ర మోహన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఉత్తరప్రదేశ్" (సుప్రా) గురించి ప్రస్తావిస్తూ సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> ప్రభుత్వ ఆదేశాల వల్ల పిటిషనర్లు తమ ఆస్తి హక్కును కోల్పోయారని పేర్కొంది. ఆర్టికల్ 300ఎ అనే అర్థంలో 'చట్టం' అనే పదానికి పార్లమెంటరీ

---

[36] AIR 1982 SC 33
[37] ఏఐఆర్ 2003 ఎస్సీ 250

చట్టం లేదా రాష్ట్ర శాసనసభ యొక్క చట్టం లేదా చట్ట బలం కలిగిన చట్టబద్ధమైన ఉత్తర్వు అని అర్థం.

అందువల్ల, తీర్పులలో సుప్రీం కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం దృష్ట్యా (సుప్రా సూచించబడింది), చట్టం అంటే పార్లమెంటు లేదా రాష్ట్ర శాసనం లేదా చట్టబద్ధ నియమాలు లేదా ఉత్తర్వులు ఆమోదించిన శాసనం.

పైన చర్చించినట్లుగా, ఒక వ్యక్తి యొక్క జీవనోపాధి హక్కు చట్టం ద్వారా హరించబడుతుంది అనడంలో సందేహం లేదు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 300-ఎ ఒక వ్యక్తి యొక్క హక్కును పరిరక్షిస్తుంది, కానీ ఆస్తిలో అటువంటి హక్కును చట్టం ద్వారా కాపాడవచ్చు.

ఆస్తి హక్కును ఇప్పుడు కేవలం ఒకటిగా మాత్రమే పరిగణించడం లేదు.

రాజ్యాంగబద్ధమైన లేదా చట్టబద్ధమైన హక్కు, కానీ మానవ హక్కు కూడా. ఇది రాజ్యాంగం యొక్క ప్రాథమిక లక్షణం లేదా ప్రాథమిక హక్కు కానప్పటికీ, ఆరోగ్య హక్కు, జీవనోపాధి హక్కు, ఆశ్రయం మరియు ఉపాధి హక్కు వంటి వ్యక్తిగత హక్కుల పరిధిలో మానవ హక్కులు పరిగణించబడతాయి. ఇప్పుడు మానవహక్కులు మరింత బహుముఖ కోణాన్ని సంతరించుకుంటున్నాయి. అటువంటి కొత్త కోణం లో భాగంగా ఆస్తి హక్కును పరిగణిస్తారు (వి: తుకారాం కన్నా జోషి వర్సెస్ ఎం.ఐ.డి.సి.[38])

ఒక ప్రైవేటు వ్యక్తి యొక్క ఆస్తి హక్కును కోల్పోవటానికి అనుమతించినప్పటికీ, అది చట్టప్రకారం ఉండాలి. అయినప్పటికీ, యూనివర్సల్ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ రైట్స్

[38] ఏఐఆర్ 2013 ఎస్సీ 565

యొక్క ఆర్టికల్ 25 (1) ఆస్తిలో అటువంటి హక్కును మానవ హక్కుగా గుర్తించింది, ఇది ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> ఆహారం, దుస్తులు, గృహనిర్మాణం మరియు వైద్య సంరక్షణ మరియు అవసరమైన సామాజిక సేవలతో సహా తన మరియు తన కుటుంబం యొక్క ఆరోగ్యం మరియు శ్రేయస్సుకు తగిన జీవన ప్రమాణాన్ని పొందే హక్కు మరియు నిరుద్యోగం, అనారోగ్యం, వైకల్యం, వైధవ్యం, వృద్ధాప్యం లేదా తన నియంత్రణకు మించిన పరిస్థితులలో జీవనోపాధి లేని సందర్భంలో భద్రత పొందే హక్కు ప్రతి ఒక్కరికీ ఉంది.

ఈ డిక్లరేషన్ కు భారతదేశం స్టేట్ పార్టీగా ఉంది, కానీ ఆస్తి హక్కును నేటికీ అనేక న్యాయస్థానాలు మానవ హక్కుగా పరిగణించడం లేదు. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో ఆస్తి హక్కును ఆర్టికల్ 300-ఎ కింద మాత్రమే పరిరక్షించలేదు.

భారత రాజ్యాంగం, కానీ సార్వత్రిక మానవ హక్కుల ప్రకటన యొక్క ఆర్టికల్ 25 (1) ప్రకారం మానవ హక్కుగా గుర్తించబడింది. ఈ రెండు నిబంధనలను ఉదారంగా చదవడం, చరాస్తులు, స్థిరాస్తుల యజమానులను కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థ నుంచి మాత్రమే కాపాడటం, రాజ్యాధికారంపై కనీస ఆంక్షలు విధించడం. ఇది భారత రాజ్యాంగం ఆమోదించిన భాషకు పూర్తి విరుద్ధం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రివైజ్డ్ పెన్షన్ రూల్స్ లోని రూల్ 9 కింద పెన్షన్ బెనిఫిట్స్ తగ్గించడం, సీసీఏ రూల్స్ ప్రకారం జీతంలో కోత విధించడం మినహా, అవసరమైన విచారణ జరిపిన తర్వాత ప్రభుత్వ ఉద్యోగి దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడినట్లు తేలితే, జీతం చెల్లింపును వాయిదా

వేయడానికి ఏ చట్టంలోనూ మరో విధానం లేదు. పెన్షన్ లేదా జీతం లేదా పెన్షన్ యొక్క లోపం పాక్షికంగా లేదా పూర్తిగా. కానీ ప్రస్తుత కేసులో రాష్ట్రంలోని ఉద్యోగులందరూ జీతం లేదా పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి ఏదైనా దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడిన ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. అందువల్ల సర్వీసులో ఉన్న ఉద్యోగులకు జీతంలో కొంత భాగాన్ని, రిటైర్డ్ ఉద్యోగులకు పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడం పౌరుడి ఆస్తి హక్కును హరించడమే అవుతుంది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 కింద హామీ ఇవ్వబడిన ప్రాథమిక హక్కులు మరియు ఆర్టికల్ 300-ఎ ప్రకారం ఆస్తిపై రాజ్యాంగ హక్కు మరియు సార్వత్రిక మానవ హక్కుల ప్రకటన యొక్క ఆర్టికల్ 25 (1) ప్రకారం జీవనోపాధి హక్కులను ఉల్లంఘించడమే, ఎందుకంటే పదవీ విరమణ తర్వాత పెన్షనర్లుగా ఉన్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు వారి జీవనోపాధిని కోల్పోతారు, అయినప్పటికీ వారు వివిధ ఖర్చులను భరించాల్సిన బాధ్యత ఉంది. జీవితాంతం వారి ఆరోగ్య పరిస్థితిని నిర్వహించడంతో సహా. అదేవిధంగా, సర్వీసులో ఉన్న ఉద్యోగులు కొన్ని ఇబ్బందులను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది, ఎందుకంటే కొన్నిసార్లు చాలా మంది ఉద్యోగులు గృహ రుణాలను తిరిగి చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను కలిగి ఉంటారు మరియు ఆదాయపు పన్ను మరియు ఇతర పన్ను బాధ్యతల తగ్గింపుతో పాటు ఇతర ఆర్థిక కట్టుబాట్లు, వారి రెగ్యులర్ మెయింటెనెన్స్ కలిగి ఉంటారు. ఈ మొత్తంలో కొంత మొత్తాన్ని ఆ అప్పులకు కేటాయిస్తే, ఉద్యోగులు పొందే మిగిలిన మొత్తం వారి జీవనోపాధికి సరిపోదు. ఇలాంటి సమస్యను తేల్చేటప్పుడు సామాన్య, మధ్యతరగతి ఉద్యోగుల జీవనశైలిని పరిగణనలోకి తీసుకుని సరైన దృక్పథంతో కేసును తేల్చాలి. ఒక సాధారణ ఉద్యోగి కనీస జీవన ప్రమాణాలను పాటిస్తున్నట్లయితే, అతడు/ఆమె పిల్లల చదువు, వివిధ బాధ్యతలను నిర్వర్తించడం మొదలైన వాటి కోసం వివిధ ఖర్చులను భరించాల్సి ఉంటుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఏ సాధారణ ఉద్యోగి అయినా తనను తాను కాపాడుకోవడం కష్టమే. అందువల్ల, జీతం లేదా పెన్షన్లో కొంత భాగాన్ని వాయిదా వేయడం

వల్ల జీతం లేదా పెన్షన్గా తక్కువ ఆదాయం పొందుతున్న ఒక సాధారణ ఉద్యోగి లేదా పెన్షనర్ యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిపై ప్రభావం చూపుతుంది. ఇది తాత్కాలికంగా ఆస్తి హక్కును హరిస్తుంది, చట్టం ద్వారా అధికారం లేనప్పటికీ, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 మరియు ఆర్టికల్ 300-ఎ కింద హామీ ఇవ్వబడిన ప్రాథమిక హక్కులు మరియు మానవ మానవ హక్కులను ఖచ్చితంగా ఉల్లంఘిస్తుంది.

యూనివర్సల్ డిక్లరేషన్ లోని ఆర్టికల్ 25(1) ప్రకారం జీవనోపాధి హక్కులు

మానవ హక్కులు మరియు అటువంటి దుర్వినియోగం చట్టవిరుద్ధం మరియు ఆమోదయోగ్యం కాదు.

ఈ పిటిషనర్ లేవనెత్తిన ఒక వాదన ఏమిటంటే, వైద్య ఆరోగ్య శాఖ, పోలీసు శాఖ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలు / పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అంటే నగర పంచాయతీలు / మునిసిపాలిటీలు / మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లలో పనిచేసే పారిశుద్ధ్య కార్మికులకు వాయిదా లేకుండా వారి పూర్తి వేతనాన్ని చెల్లిస్తున్నప్పుడు, ఇతర ఉద్యోగులకు కూడా పూర్తి మొత్తంలో జీతం మరియు పెన్షన్ చెల్లించాలి. ఎందుకంటే వారు సమాన పనికి సమాన వేతనం పొందడానికి అర్హులు. తక్షణ కేసులో, 04.04.2020 నాటి జీవో నెం.27లో వైద్య ఆరోగ్య శాఖ, పోలీసు శాఖ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పనిచేస్తున్న పారిశుద్ధ్య కార్మికులకు వేతనాల చెల్లింపు పరిమితంగా ఉంది.

కోవిడ్ -19 వ్యాప్తిని నివారించడానికి ఫ్రంట్లైన్ వారియర్స్గా ఉన్న స్థానిక సంస్థలు / పట్టణ స్థానిక సంస్థలు అంటే నగర పంచాయతీలు / మునిసిపాలిటీలు / మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ల ఉద్యోగులకు పూర్తి జీతం పొందడానికి ప్రయోజనాలు ఇవ్వబడలేదు, తద్వారా ఇతర శాఖల ఉద్యోగులకు ఇలాంటి వేతనాన్ని వాయిదా వేయడం ఆర్టికల్ 14 లో పొందుపరిచిన సమాన పనికి సమాన వేతనం అనే భావనకు విరుద్ధం. 15 & 16

భారత రాజ్యాంగం. ఈ దశలో పంజాబ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాల్లో సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన చట్టానికి ఇది లాభదాయకం. v. జగ్జీత్ సింగ్ మరియు ఓర్స్[39] ఒకే పనిలో నిమగ్నమైన ఉద్యోగికి అదే విధులు, బాధ్యతలు నిర్వర్తించే మరో ఉద్యోగి కంటే తక్కువ వేతనం ఇవ్వలేమని, సంక్షేమ రాజ్యంలో కాదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఇటువంటి చర్య కించపరిచే విధంగా ఉండటమే కాకుండా, మానవ గౌరవానికి పునాదిని దెబ్బతీస్తుంది. తక్కువ వేతనానికి పని చేయవలసి వచ్చిన ఎవరైనా స్వచ్ఛందంగా అలా చేయరు, అతను లేదా ఆమె తన ఆత్మగౌరవాన్ని మరియు గౌరవాన్ని పణంగా పెట్టి, అతని లేదా ఆమె నిజాయితీని పణంగా పెట్టి, అతని లేదా ఆమె కుటుంబానికి ఆహారం మరియు ఆశ్రయం కల్పించడానికి అలా చేస్తారు. ఇతరులతో పోలిస్తే తక్కువ వేతనాలు చెల్లించే ఏ చర్య అయినా దోపిడీ బానిసత్వ చర్యగా పరిగణించబడుతుంది, ఇది నిరంకుశ స్థితి నుండి ఉద్భవిస్తుంది. నిస్సందేహంగా, చర్య అణచివేత, అణచివేత మరియు బలవంతపుది, ఎందుకంటే ఇది అసంకల్పిత లొంగుబాటును బలవంతం చేస్తుంది. సుప్రీం కోర్టు ఇంకా వ్యాఖ్యానించింది.

1966 ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడికపై భారత్ సంతకం చేసినందున, రాజ్యాంగంలోని వివిధ నిబంధనల దృష్ట్యా దాని కింద ఉన్న బాధ్యతల నుంచి తప్పించుకోలేం. అందువలన, "సమాన పనికి సమాన వేతనం" అనే సూత్రం ఒక స్పష్టమైన మరియు స్పష్టమైన హక్కును ఏర్పరుస్తుంది మరియు శాశ్వత లేదా తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన నియమించబడిన ప్రతి ఉద్యోగికి ఉంటుంది. సమాన పనికి సమాన వేతనం రాజ్యాంగ హక్కు లేదా ప్రాథమిక హక్కు కాదు. 14,15,16 అధికరణల వివరణల ద్వారా దీనిని వివరించవచ్చు.

[39] (2017) 1 SCC 148

చట్టం ముందు సమానత్వం, ఏ విధమైన వివక్ష నుండి రక్షణ మరియు ప్రభుత్వ ఉపాధి విషయాలలో సమాన అవకాశాలు వంటి ప్రాథమిక హక్కులు. ఎలాంటి వివక్ష లేకుండా సమాన పనికి చెల్లించే హక్కు ఉద్యోగికి ఉందని యూడీహెచ్ఆర్ (యూనివర్సల్ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ రైట్స్) పేర్కొంది. అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ రాజ్యాంగ పీఠిక సమాన పనికి సమాన వేతనం సూత్రాన్ని ప్రకటిస్తుంది. యూరోపియన్ సోషల్ చార్టర్ యొక్క ఆర్టికల్ 4 (3) ఇది న్యాయమైన పారితోషికం హక్కును అందిస్తుంది మరియు పురుషులు మరియు మహిళా కార్మికులకు సమాన వేతనం పొందే హక్కును గుర్తిస్తుంది. ఐక్యరాజ్యసమితితో సహా వివిధ సంస్థలు దీనిని మంచి పద్ధతిగా పరిగణించాయి. వ్యక్తులు చేసిన పనికి అహేతుకమైన చెల్లింపు మార్గం నుండి రక్షించడానికి భారత రాజ్యాంగాలు అనేక ఇతర చట్టాలను కూడా చేశాయి.

కిషోరి మోహన్ లాల్ బక్షి వర్సెస్. భారత యూనియన్[40] భారత రాజ్యాంగంలోని 39(డి), 41 అధికరణలకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు ఇలాంటి వివక్ష ఆమోదయోగ్యం కాదని అభిప్రాయపడింది. మాకినాన్ మెకెంజీ అండ్ కో లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఆడ్రీ డి'కోస్టా మరియు ఇతరులు[41] లేడీ స్టెనోగ్రాఫర్లు మరియు మేల్ స్టెనోగ్రాఫర్లకు సమాన వేతనం కోసం డిమాండ్ చేయడం ఆందోళన కలిగించే అంశం. సమాన వేతనానికి అనుకూలంగా హైకోర్టు తీర్పు ఇవ్వడంతో మహిళా స్టెనోగ్రాఫర్లకు అనుకూలంగా తీర్పు వచ్చింది. కానీ, ఇక్కడ వివక్ష పురుష, మహిళా ఉద్యోగుల మధ్య కాదు, ఒక శాఖకు, మరో శాఖకు చెందిన ఉద్యోగుల మధ్య ఉంది. సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా ఇలాంటి వివక్ష ఆమోదయోగ్యం కాదు. మాకినన్ మెకెంజీ అండ్ కో లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఆడ్రీ డి'కోస్టా అండ్ అదర్స్ (సుప్రా) మరియు కిషోరి మోహన్ లాల్ బక్షి వర్సెస్. భారత యూనియన్

[40] ఏఐఆర్ 1962 ఎస్సీ 1139

[41] (1987) 2 SCC 469

(సుప్రా అని సూచించబడింది).

ఏ కోణంలో చూసినా సమాన సేవలందిస్తున్న రెండు శాఖల ఉద్యోగులను వివక్షకు గురిచేయడం రాజ్యాంగంలోని 14, 15, 16 అధికరణలను ఉల్లంఘించడమేనన్నారు.

పిటిషనర్ లేవనెత్తిన ఒక వాదన ఏమిటంటే, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 ప్రకారం ఎటువంటి ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితిని విధించనప్పుడు, ఒక రాష్ట్ర వ్యవహారాలకు సంబంధించి పనిచేస్తున్న అన్ని లేదా ఏ తరగతి వ్యక్తుల జీతాలు మరియు అలవెన్సులను వాయిదా వేయడం లేదా తగ్గించడం కుదరదు.

రాష్ట్రంలో ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించినప్పుడు, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 (4) (ఎ) (ఐ) ఒక రాష్ట్ర వ్యవహారాలకు సంబంధించి పనిచేసే అన్ని లేదా ఏ తరగతి వ్యక్తుల జీతాలు మరియు అలవెన్సులను తగ్గించడానికి అనుమతిస్తుంది. కానీ, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో..

2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో ఇలాంటి ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి ఏదీ అమలులో లేదు మరియు రాష్ట్ర లేదా రాష్ట్ర కార్పొరేషన్ల ఉద్యోగులకు చెల్లించాల్సిన జీతం లేదా పెన్షన్ మొదలైన వాటిని వాయిదా వేయడానికి మరే ఇతర చట్టం అనుమతించదు.

ప్రతివాది/రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఒక వాదన ఏమిటంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంతమంది అసోసియేషన్ ఉద్యోగులతో సంప్రదింపులు జరిపి వేతనాన్ని వాయిదా వేయడానికి అటువంటి నిర్ణయం తీసుకుంది.

కౌంటర్ లేదా అదనపు మెటీరియల్ తో పాటు ఉత్పత్తి చేయబడ్డ మెటీరియల్ నుంచి చూసినట్లుగా, అసోసియేషన్ ఉద్యోగులతో ఎటువంటి సంప్రదింపులు లేదా అసోసియేషన్ లు మరియు అసోసియేషన్ ల మధ్య ఒప్పందాన్ని చూపించడానికి ఏమీ లేదు.

రాష్ట్రం. కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో బట్టతల ఆరోపణ చేయడం మినహా వివరాలు లేవు

2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల వేతనంలో కొంత భాగాన్ని, 2020 మార్చి నెల పెన్షన్ను వాయిదా వేయడానికి సంప్రదింపులు, ఒప్పందాన్ని ఈ కోర్టు ముందు ప్రవేశపెట్టారు. కాకపోతే నెలంతా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సేవలందించే ఉద్యోగికి చెల్లించాల్సిన వేతనం ఏ కారణం చేతనైనా నెలాఖరులో జీతాలు చెల్లించకపోతే ఉద్యోగులు ఆర్థిక ఇబ్బందులతో పాటు మరుసటి నెలా ఆకలితో అలమటించాల్సి వస్తుంది. ఇటువంటి ఆకలి కోవిడ్ -19 సోకడానికి ప్రధాన కారణమైన రోగనిరోధక శక్తిని కోల్పోవడం వంటి వివిధ సమస్యలకు దారితీస్తుంది.

పైన చర్చించినట్లుగా, ఎటువంటి ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి లేనప్పుడు, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 360 లేదా మరే ఇతర చట్టం కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా, ఉద్యోగుల జీతంలో కొంత భాగం చెల్లింపు లేదా రిటైర్డ్ ఉద్యోగుల పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అనుమతించడం, వాయిదా వేయడం.

చట్టవిరుద్ధం..

రాష్ట్ర ఆర్థిక సంక్షోభం, 2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల్లో ఉద్యోగులకు పూర్తి జీతాలు చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను తీర్చే వనరులు లేకపోవడం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో వనరులు ఎలా ఎండిపోతున్నాయో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాఖలు చేసిన కౌంటర్లో వాస్తవాలను వివరిస్తూ లెర్నింగ్ స్పెషల్ గవర్న్మెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ స్టేట్ వివరించారు.

లాక్డౌన్ కారణంగా రాష్ట్రంలో ఎలాంటి వ్యాపార కార్యకలాపాలు జరగలేదనడంలో సందేహం లేదు.వాస్తవానికి దేశంలోనూ, అలాగే రాష్ట్ర ఆదాయం లేదా పన్నుల ఉత్పత్తిని ప్రభుత్వం కనీస స్థాయిలో తగ్గించింది. ఉద్యోగులకు పూర్తి వేతనం లేదా పింఛను చెల్లించే బాధ్యతను తీర్చడానికి ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి వనరులు లేనంత మాత్రాన, రాష్ట్ర ఉద్యోగులు ఎటువంటి చట్టపరమైన అధికారం లేనప్పుడు వారి ఆస్తి హక్కును కోల్పోలేరు. కానీ, ఉద్యోగులకు జీతాలు, విశ్రాంత ఉద్యోగులకు పింఛను చెల్లించాల్సిన బాధ్యత రాష్ట్రానిది

అయినప్పుడు, రాష్ట్ర ఉద్యోగులు, విశ్రాంత ఉద్యోగులకు పూర్తి జీతాలు, పింఛన్లు చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను విస్మరించడానికి ఆర్థిక ఇబ్బందులు సరిపోవు.

మునిసిపల్ కౌన్సిల్ రత్లాంలో జస్టిస్ కృష్ణ అయ్యర్ వి. శ్రీ వర్ధిచంద్[42]పౌరుల ఆరోగ్య హక్కును సమర్థవంతంగా పరిరక్షించడంలో మునిసిపల్ కౌన్సిల్ యొక్క ఆర్థిక ఇబ్బందుల అభ్యర్థనను తిరస్కరిస్తూ, ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> "నివారణను సమర్థవంతంగా చేయడానికి సానుకూల చర్య హక్కు యొక్క సారాంశం, లేకపోతే అది నిర్వీర్యమవుతుంది. ప్రజారోగ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి, మెరుగైన ఆర్థిక సహాయం అందించడానికి ఏర్పాటు చేసిన బాధ్యతాయుతమైన పురపాలక సంఘం ఆర్థిక అసమర్థతను వాదించడం ద్వారా తన ప్రధాన కర్తవ్యం నుంచి తప్పించుకోజాలదు. హుందాతనం మరియు హుందాతనం మానవ హక్కుల యొక్క రాజీలేని కోణాలు ". వాస్తవానికి, చట్టం వాస్తవికమైనది మరియు ఆదర్శవంతమైనది కాదని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. నిర్దిష్ట పరిస్థితుల్లో చేయలేని వాటిని ఒక ప్రమాణంగా నిర్దేశించలేము. ఆ కోణం నుంచి చూస్తే, దేశంలోని ప్రగతిశీల పన్నుల వ్యవస్థ తన ఆదాయ వ్యవస్థలను పని చేయడానికి ప్రభుత్వానికి తగినంత అధికారాలను ఇస్తుంది. ఏదేమైనా, రాజ్యాంగ ప్రజాస్వామ్యంలో, ప్రభుత్వ ఆర్థిక ఇబ్బందులు పౌరుల హక్కులను హరించగలవని అంగీకరించలేము.

---

[42] ఏఐఆర్ 1980 ఎస్సీ 1622

పై తీర్పులో పేర్కొన్న సూత్రాన్ని ప్రస్తుత వాస్తవాలకు వర్తింపజేస్తూ, జీతాలు, పింఛన్లు చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను తీర్చడానికి రాష్ట్ర ఆర్థిక వనరులు ఎండిపోవడం ఒక ప్రాతిపదిక కాదు మరియు ఉద్యోగుల నుండి పనిని సేకరించిన తరువాత జీతాలు చెల్లించే బాధ్యతను నిర్వర్తించకుండా రాష్ట్రం పారిపోదు మరియు అటువంటి చట్టం ఆర్టికల్ 21 మరియు 300-ఎ కింద హామీ ఇవ్వబడిన ప్రాథమిక హక్కును ఉల్లంఘిస్తుంది.

యూనివర్సల్ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ రైట్స్ లోని ఆర్టికల్ 25(1) ప్రకారం భారత రాజ్యాంగం, మానవ హక్కులు. అందువల్ల, బాధ్యతను తీర్చడానికి ఆర్థిక వనరులు లేకపోవడం జీతం లేదా పెన్షన్ చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి కారణం కాదు.

2020 మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలకు వాయిదా పడిన జీతాలు ఆర్థిక వనరుల లేమి కారణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇంకా చెల్లించలేదు. పైన చర్చించినట్లుగా, జీతాలు, పింఛన్లను వాయిదా వేయడానికి ఇది ఒక కారణం కాదు మరియు జీతం లేదా పెన్షన్ చెల్లింపులో జాప్యానికి, ప్రతివాది-రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వేతనం మరియు పెన్షన్ యొక్క వాయిదా పడిన భాగానికి వడ్డీని చెల్లించడానికి బాధ్యత వహిస్తుంది, ఇది భారత యూనియన్ వర్సెస్ జస్టిస్ ఎస్.ఎస్.సంధవాలియా (రిటైర్డ్) మరియు ఇతరులపై సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది.[43], ఉత్తర హర్యానా బిజ్లీ విత్రాన్ నిగమ్ లిమిటెడ్ ద్వారా డి.డి.తివారీ (మరణం)
ఇతరులు[44]. సుప్రా ఉదహరించిన తీర్పులలో సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా, రాష్ట్ర ఉద్యోగులు వేతనం మరియు పెన్షన్ యొక్క వాయిదా పడిన భాగంపై 12% వడ్డీని క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హులు. ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యంలో అధికార పరిధి సమానంగా ఉండటం, కోర్టు ప్రజలకు న్యాయం చేయాల్సి ఉన్నందున ఎలాంటి ప్రయోజనాలు క్లెయిమ్

---

[43] (1994) 2 SCC 240

[44] 2014 (8) SCC 894

చేయనప్పటికీ.. అందువల్ల, ఈక్విటీ అధికార పరిధిని పరిశీలించడం ద్వారా వాయిదా పడిన జీతం లేదా పెన్షన్పై 12% వడ్డీ ఇవ్వబడుతుంది.

విపత్తు నిర్వహణ చట్టంలోని సెక్షన్ 23 కింద నిర్దేశించిన రాష్ట్ర ప్రణాళికకు సంబంధించి జీఓఎస్ లో పేర్కొన్న ప్రస్తావనల్లో ఒకటి ఈ విధంగా ఉంది.

రాష్ట్ర ప్రణాళిక:-

(1) రాష్ట్ర విపత్తు నిర్వహణ ప్రణాళిక అని పిలువబడే ప్రతి రాష్ట్రానికి విపత్తు నిర్వహణకు ఒక ప్రణాళిక ఉండాలి.

(2) నేషనల్ అథారిటీ నిర్దేశించిన మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక కమిటీ రాష్ట్ర ప్రణాళికను రూపొందించాలి మరియు రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక కమిటీ తగినదిగా భావించిన విధంగా స్థానిక అధికారులు, జిల్లా అధికారులు మరియు ప్రజాప్రతినిధులతో అటువంటి సంప్రదింపుల తరువాత.

(3) సబ్ సెక్షన్ (2) కింద రాష్ట్ర కార్యనిర్వాహక కమిటీ రూపొందించిన రాష్ట్ర ప్రణాళికను రాష్ట్ర అథారిటీ ఆమోదించాలి.

(4) రాష్ట్ర ప్రణాళికలో ఇవి ఉంటాయి:

(a) రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలు వివిధ రకాల విపత్తులకు గురికావడం;

(b) విపత్తుల నివారణకు, ఉపశమనానికి అనుసరించాల్సిన చర్యలు;

(c) ఉపశమన చర్యలను అభివృద్ధి ప్రణాళికలు మరియు ప్రాజెక్టులతో అనుసంధానించే విధానం;

(d) సామర్థ్య పెంపు, తీసుకోవాల్సిన సన్నద్ధత చర్యలు;

(e) పైన క్లాజులు (బి), (సి) మరియు (డి) లో పేర్కొన్న చర్యలకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతి శాఖ యొక్క పాత్రలు మరియు బాధ్యతలు;

(f) ఏదైనా ప్రమాదకరమైన విపత్తు పరిస్థితి లేదా విపత్తుకు ప్రతిస్పందించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలోని వివిధ శాఖల పాత్రలు మరియు బాధ్యతలు.

(5) రాష్ట్ర ప్రణాళికను ప్రతి సంవత్సరం సమీక్షించి నవీకరించాలి. (6) రాష్ట్ర ప్రణాళిక కింద చేపట్టాల్సిన చర్యలకు ఆర్థిక సహాయం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగిన ఏర్పాట్లు చేయాలి.

(7) సబ్ సెక్షన్లు (2) మరియు (5)లో పేర్కొన్న రాష్ట్ర ప్రణాళిక కాపీలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ శాఖలకు అందుబాటులో ఉంచాలి మరియు అటువంటి శాఖలు రాష్ట్ర ప్రణాళికకు అనుగుణంగా తమ స్వంత ప్రణాళికలను రూపొందించుకోవాలి.

విపత్తు నిర్వహణ చట్టంలోని నిబంధనలు ఏవీ, ముఖ్యంగా సెక్షన్ 14 నుండి 24 తో కూడిన రాష్ట్ర విపత్తు నిర్వహణ అథారిటీలకు సంబంధించిన చాప్టర్ 3. విపత్తు నిర్వహణ చట్టంలో పాక్షికంగా లేదా పూర్తిగా జీతాల చెల్లింపును వాయిదా వేయడానికి ఎటువంటి నిబంధన లేనప్పుడు, 31.03.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.26, 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.37, 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.37, 26.04.2020 నాటి జీవోలు చట్టవిరుద్ధమైనవి కావని, 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.2, 26.04.2020 నాటి

జీవో ఎంఎస్ నెం.2, 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.2, 2020న జారీ చేసిన జీవో ఎంఎస్ నెం.2, 2020న జారీ చేసిన జీవోలు చట్టబద్ధమైనవి కావని భావించవచ్చు.

పైన పేర్కొన్న చర్చ దృష్ట్యా, 31.03.2020 నాటి జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.26 మరియు జి.ఓ.ఎమ్.ఎస్.నెం.37 తేదీలను నిర్ణయించడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు. 26.04.2020 రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 15, 16, 21, 300-ఎలను ఉల్లంఘిస్తుంది.

భారత రాజ్యాంగం, మానవ హక్కుల సార్వత్రిక ప్రకటనలోని ఆర్టికల్ 25(1) కింద హామీ ఇవ్వబడిన జీవనోపాధి హక్కు మరియు తత్ఫలితంగా చట్టవిరుద్ధం మరియు ఏకపక్షంగా ప్రకటించబడింది, అదే సమయంలో 31.03.2020 నాటి జిఓ ఎంఎస్ నెం.26 మరియు 26.04.2020 నాటి జిఓ ఎంఎస్ నెం.37 ను రద్దు చేసింది.

ఫలితంగా 31.03.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.26, 26.04.2020 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.37లను చట్టవిరుద్ధంగా, ఏకపక్షంగా పేర్కొంటూ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం/ప్రతివాదుల సంఖ్య 1 &

2 దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు-

i) అన్ని పిఎస్ యులు/ ప్రభుత్వ ఎయిడెడ్ సంస్థలు / సంస్థలు / విశ్వవిద్యాలయాలు / సొసైటీలు / స్వయంప్రతిపత్తి సంస్థలు, సెమీ-అటానమస్ సంస్థలతో సహా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల యొక్క అన్ని కేడర్లకు స్థూల ప్రాతిపదికన వాయిదా వేయబడిన జీతం / వేతనం / పారితోషికం / గౌరవ వేతనం చెల్లించడం మార్చి మాసాలకు మరియుఏప్రిల్, 2020, ఏప్రిల్ మరియు మే నెలల్లో చెల్లించాలివరుసగా, ఈ రోజు నుండి రెండు నెలల్లో, వీటితో సహావాయిదా పడిన వేతనంపై సంవత్సరానికి 12% వడ్డీ.

ii) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సర్వీసు నుంచి రిటైరైన పెన్షనర్లకు వాయిదా పడిన పింఛను చెల్లించడం 2020 మార్చి నెలకు2020 ఏప్రిల్ నెలలో రెండు నెలల్లో చెల్లించాలి.నేటి నుండి, సంవత్సరానికి 12% వడ్డీతో సహవాయిదా పడిన పింఛన్..

పర్యవసానంగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే మూసివేయాల్సి ఉంటుంది. ఖర్చులు లేవు.

జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

తేది: 11.08.2020

ఎస్పీ

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

మరియు

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ లలితా కన్నెగంటి

(ముందస్తుగా ఇచ్చిన తీర్పు)

రిట్ పిటిషన్ (పిల్) నెం.128 ఆఫ్ 2020

తేదీ: 11.08.2020

ఎస్పీ